

AREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 240 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓD REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 december 14

51. szám

Schill Ferenc csendőrtábornok, akit a puccsügyben letartóztattak, a vasárnapra virradó éjszakan fölakasztotta magát a Margit-köruti fogházban és meghalt

A csendőrségi főlügyelőt öt hét előtt telefonon mentették föl állásától, mert megtudták, hogy összeköttetést tart a puccsistákkal. – Fölmentése után is résztvett a titkos szervezkedésben, ezért tartóztatták le

Vannay fedte föl a katonai ügyésznek részletes vallomásban a puccs hátterét, szereplőinek teljes névsorát és eszeveszett terveit

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapra virradó éjszaka megrázó katonadráma játszódott le a Margit-köruti honvédfogházban: hajnali 1/2 órakor

önkezével vetett véget életének Schill Ferenc tábornok, a magyar királyi csendőrség öt héttel ezelőtt fölmentett főlügyelője, akit kilenc nappal ezelőtt vettek őrizetbe a puccsügy miatt.

Érdemes katonai pályafutás komor végakordja a gyászos eset, amely nemcsak a szerencsétlen tábornok családját és barátait sújtja le, de *mementóul szolgálhat az életbenmaradottaknak is.* A tanulság, amit e boldogtalan öreg katoná vége jelent: *a katonának mindig meg egészen a maga hivatásában és*

soha ne tévedjen a politika, számára idegen, sikamlós, veszedelmeket rejtő talajára.

Schill tábornoknak éppen az volt a tragikum, hogy mint izig-vérig katoná, politikailag nem volt iskolázott, a polgári életet nem ismerte és *nem volt meg a szükséges emberismerete sem ahhoz, hogy távol tartson magától olyanokat, akik veszedelembe sodorhatják.* Amikor hetekkel ezelőtt nagy esőben megindult a készülő puccs nyomozása, bizonyos vallomások amellet, szóltak, hogy *a magyar királyi csendőrség legfőbb parancsnoka összeköttetésben áll azokkal az elemekkel, akiket a belügyminiszter desperádóbandának nevezett.*

Schill tábornokot akkor telefonon mentették föl csendőrfelügyelői állásától

és bizalmasan azt tanácsolták neki, hogy *vonuljon vissza somlyói szőlőjébe, szűkebb veszprémi szülőházába és éljen ezután visszavonult életet, amely leginkább méltó a magasrangú, érdemes, kiszolgált tiszthez.* Különösen akkor, ha olyan szép pályafutásra tekinthet vissza, mint ő. Schill tábornok ugyanis szolgálati idejéből 31 esztendőt a csendőrségnél töltött és *ő volt az első, aki*

a csendőrfelügyelői állásba nem a hadsereg tábornoki karából, hanem a csendőrtiszti állományból került.

A puccs vezéreinek letartóztatása után különböző vallomásokból az derült ki, hogy *a szerencsétlen*

Schill tábornokot behalózták és végzetesen kompromittálták.

A tábornok ugyanis

az eszeveszett puccs előkészületeire vonatkozó bizalmas megbeszéléseket folytatott Szigetszentmiklóson a lázadás és kémkedés miatt letartóztatott Tóth Ferenc vívőmesterrel és egy Csapó nevű kőművesmesterrel.

Ha bármely politikailag iskolázott barátjától bizalmas tanácsot kér, sohasem tette volna ezt!

Schill tábornokot e szigetszentmiklósi tárgyalások miatt vették őrizetbe és az ő vizsgálati fogsága után ezen a héten Vannay László teljes és részletes vallomást tett a tervezetésekről és összeköttetésekről, amelyek a puccs egész genézisét világossá teszik.

Schill tábornokot nem a fogházépület celláiban helyezték el, hanem *a katonai törvényszék törzéspületének egyik földszinti szobájában, amely elé külön őrszemet állítottak.* A vasárnapra virradó éjszaka 1/2 órakor a tábornok a szoba mellett levő illemhelyre ment. Az őrszemnek föltűnt, hogy *husz percig nem adott életjelet magáról, zörögni kezdett az ajtó, majd amikor nem kapott választ, vállával nekifeszült a vékony deszkaajtónak és betörte azt.*

A tábornok vászonból csavart kötélre fölakasztva lógott, félrebillent fejjel.

Az őrszem azonnal levágta, majd az őrsparancsnokért szaladt és ketten együtt bevitték az életelen tábornokot a szobájába, ahol az ágyra fektették. Azonnal átfutottak a Margit-körut tulsó oldalán levő Régi Szent János-kórházba, ahonnan orvost hívtak.

A tábornok akkor még élt, amikor az orvos megérkezett. Éleszételni próbálta, oxigénbelégzést alkalmazott, de minden hiába volt, a szerencsétlen Schill tábornok hajnali 1/2 órakor kiszenyvedett.

Halála percében a kórházból áthívott polgári orvos és az ügyeleti szolgálatot teljesítő főhadnagy-hadbíró álltak ágya mellett. Azonnal értesítették Müller Viktor dr. őrnagy-hadbíró, a budapesti vegyesdandárparancsnokság vezető ügyészét, aki hajnali 2 órakor érkezett meg a törvényszék épületébe. A tényállás megállapítása és a gyászos esetről fölvetett jegyzőkönyv elkészítése hajnali 4 óráig tartott. Akkor értesítették a tábornok védőjét és a Bösör-

Egy jó tanács:

TEÁT vásároljunk MEINLNÉL

A Meinl-cég évtizedek óta fennáll, Meinl a teaszaküzlet.

ményi-ut 3. számú házban lakó családját.

Schill tábornok egyetlen fia, Schill Sándor hadnagy a szombathelyi híradószázadnál teljesít szolgálatot, de atyja örökbevétele után Budapestre érkezett és azóta édesanyja mellett tartózkodott. A hajnali órákban megjelent a fogházban, atyja teteme előtt. Őrá várt azután a földadat, hogy

édesanyjának, akivel a tábornok 31 évig élt példaadóan szép házasságot, tudtára adja a megrendítő valóságot.

Reggel 9 órakor a helyőrségi hullaszállító-kocsi állt meg a Margit-köruti, törvényszék épülete előtt. Néhány kíváncsi verődött össze, akiket azonban a rendőrtartalék legénységének őrszolgálatot teljesítő katonái távollattartottak a kaputól. Pár perc múlva

egyszerű fekete fakoporsót hozott ki négy katoná.

Nyomában haladt, maga elé nézve, sápadtan, lehorgasztott feccel Schill hadnagy és egy hadbíró. A kocsi azután elindult a város másik vége felé. A halott Schill tábornokot a Gyáli-

uti katonakórház hullakamrájába vitték. Ott föltötte a vasárnapot a halott generális a fehérre meszelt, disztelen négy fal között.

Tábornoki egyenruhájában fekszik az ideiglenes fekete fakoporsóban,

lepellet letakarva. Vasárnap délután özvegye, fia, ügyvédje, dr. Uhlmann Lajos s rekonszágnak két férfitagja járt a Gyáli-úton, hogy elbucsuozzon a tragikus véget ért tábornoktól. Schill Ferenc 1876 június 16-án született Somlyóvásárhelyen, Veszprémmegyében. 1896-ban végezte a budapesti császári és királyi hadapródiskolát, ahol

évfolyamtársa volt Tóth Ferenc, a későbbi vívómester,

aki miatt belesodródott ebbe a halálos végű lelki konfliktusba és a gyalogságnál szolgált egészen 1900-ig, amikor a csendőrség kötelékébe lépett. A világháború első két évét a harcokban töltötte, küzdelmes időket élt át, mint a tábori csendőrség századosa a Szerémségben, Szerbiában, Boszniában, Montenegróban és Albániában.

1927-ben lett tábornok és ugyanakkor a csendőrség főügyelője.

Amikor gyanuba fogták és először kihallgatták a katonai ügyészségen, az öreg katona idegrendszere teljesen összeroppant. Lelke és szervezete nem bírta el a katasztrofális zuhanást: hogy a csendőrség éléről, a magyar közélet egyik legdiszesebb állásából varatlanul, egyik órától a másikra fogságba kerüljön. Az 55 éves tábornok szíve és idegrendszere annyira beteg volt, hogy barátai és hozzátartozói attól tartottak: nem éli túl ezeket az időket. Schill tábornokot régi bajtársai

jóakaratu, korrekt gondolkodású embernek, de kiméretlenül szigorú parancsnoknak

ismerték. A Bőszörményi-uti házban, ahol Schill Ferenc és családja lakott, fájdalom megdöbbenést keltett a tragikus eset híre, amely a vasárnap reggeli órákban terjedt el. Mivel a budapesti csendőrlaktanya Schillék lakásától pár száz lépésre, ugyanezek a Bőszörményi-úton van, a hír még a délelőtti folyamán eljutott oda is. A csendőrtisztek megrendülve beszéltek egész vasárnap volt legfőbb parancsnokukról, akinek ritka pályafutása ilyen zord és szörnyű véget ért.

Félelmes orkán és hóvihár söpört végig Olaszországon és a Földközi-tengeren

Milano, december 13.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap óriási erejű orkán pusztított Közép-Olaszországban. A szélvihár, amely 140 kilométeres sebességgel száguldott,

ledöntötte a firenzei rádióállomás antennatornyát.

Pizában az orkán letépte és magával sodorta a házak tetőzetét és a szerterőpülő tetőhulladékok több embert megsebesített. Livornóban a vihar a kikötő egész forgalmát megbénította.

Több halászhajó nem tudott idejekorán visszatérni a kikötőbe, elsüllyedt.

Sziciliából szintén vad viharról adnak hírt. Palermo el van zárva a külvilágtól, mert a városba vezető országutakat és vasutakat járhatatlanná tették a kidöntött táviróoszlopok százai.

Elsüllyedt egy francia torpedóromboló, lezuhant egy utasszállító repülőgép

Páris, december 13

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Földközi-tengeren a vasárnapra virradó éjszaka hatalmas orkán száguldott végig, amely az északalgeri partvidéken súlyos hajókatasztrófák és halálos szerencsétlenségek sorozatát

okozta. Bonei jelentések szerint

a francia hadiflotta egyik torpedórombolója, a „Chasseur 96” tizenháromfőnyi legénységével együtt elsüllyedt.

A segítségére siető gőzösök a katasztrófa színhelyén még a hajóroncsokat sem találták meg. Algír mellett a hullám partra vetett egy repülőgépronsot, amelyről kiderült, hogy

a Marseille és Algír között közlekedő utasszállító repülőgép maradványa.

A repülőgép pénteken indult el Marseilleből, Algírba azonban már nem érkezett meg.

A pilótán és mechanikuson kívül három utas volt a gépen, akik nyomtalanul eltűntek.

Valószínű, hogy a repülőgépet az orkán kényszerítette leszállásra a nyílt tengeren. Az algéri rádióállomás

szünetlenül fogja az S. O. S.-jeleket.

HÓCIPŐK

a legjobb márkák

7-60 11-80 12-50 15-90

Nagy választék

Ver-Kó cipők

IV, Múzeum-körút 33. szám

Régi, bevált szabóüzletem

kis rezsisvel a legkínzóbb munkásokkal dolgozik! Előnyös angolszövetbevásárlásaim lehetővé teszik

átmeneti és télikabátok

készen vagy mértékutáni olesó eladását.

WIDDER férfiszabó

Budapest IV ker. Városház-utca 20, sz

Telefon: Automata 88-0-20

JÓL ÉS KELLEMESEN

érzi magát Kathreiner Kneipp malátakávé és valódi Franck kávézesítő élvezete után. Kísérlelje meg!

PERTRIX

GYÁRTMÁNYU ANÓDTELEPE

mellett használjon saját érdekében

VARTA GYÁRTMÁNYU FŰTŐACCUMULÁTOR

Bolti árnál 25%-KAL OLCSÓBB ár mellett szerezhet be ÚJ VARTA fűtőtelepet

HORDFOGÓVAL ELLÁTOTT KEMENYFASZEKÉNYBEN RADIÓ-KERESKEDŐJENÉL, ha igénybe veszi a VARTA FŰTŐTELEP-CSERE-POLYAMATOT

A hét hőse:

Brüning

Magas, szikár alakja, keskeny, éles metszésű arca komoran válik el a német politika viharos háttérétől. Csöndes modora váratlanul

támadóvá merevült, halk beszéde harcias-sá lendült, egész le-higgadt, kimért, papos egyénisége kicsapott szűk kereteiből; ez a mérsékelt, tudós, magába mélyedő, szemlélődő, Istenben elme-rülő, kolostornak,

paplaknak, katedrának szánt személyiség hallatlan belső feszültségtől fűtve át-lépte a mély szakadé-
kot, amely a gondolatot a cselekvéstől el-választja. Mi a titka e váratlan lendület-nek és szenvedélyes akarásnak? „Ce qui donne du courage, ce

sont les idées!” —

mondotta egy beszélgetésben Clémenceau. Csak a gondolatok, az eszmék demóniája robbantja ki a titokzatos szellemi erőket, amik emberek, népek, osztályok lelkében lappanganak, csak a misztikus daimon, amely mélyen a szív s agyvelő legtitkosabb kamaráiban rejtőzik, csak ez a heroikus szellemi motor taszithat el bennünket a polgári egyhangúság s a kicsinyes érdek sima sineiről. Brüning politikájának egy érdeme van. Lehet, hogy kísérlete kudarcha, fullad, lehet, hogy februárban, márciusban rettenetes káosz zudul a szerencsétlen német birodalomra, Brüningé, az anyaszentegyház hű fiáé az érdem, hogy durva ökölesapással fölbresztette szunyadásából a német polgár daimonját, amelyet a kamatok és bérek, szelvények és osztalékok penésze teljesen elborított. A szükségrendelet, amely a Brüningi politika betetőzése s talán befejezése is, azt jelenti, hogy a veszedelem, amely a polgári életet és a polgári vagyont fenyegeti, sokkal nagyobb, mintsem ezt a német kisvárosokban és a nagyvállalatok büroiban sejtik; jelenti azt is, hogy a katolikus egyház, amelynek hagyományos politikája Brüning művén lépten-nyomon ki-ütközik, nem áll olyan messze a kollektívitas gondolatától, mint ezt általában fölteszik s jelenti végül azt, hogy a német diktatúrát nem föltétlenül a nemzeti szocialistáknak kell megvalósítaniok. Ha a német kispolgár nagyon vágyódik a császári káplárok fűtyköse után, megkaphatja ezt a diktatúrát ökosabb, civilizáltabb s emberibb formában is. Brüning nem kívülről hódítja meg Berlint, mint Mussolini Rómát, hanem belülről s hogy az erejének hirtelen tudatára ébredt német kancellár huszon-négy óra alatt milyen tekintélyt szerzett magának s milyen erővel érvényesíti akarátát és politikáját, arra nincs meggyőzőbb bizonyíték, mint az a döbönt dadogás és aggódó nyugtalanság, amely a német polgári sajtó minden cikkéből olvasható.

Kiss Dezső

Thos. Kerfoot & Co. Ltd. Bardsley
SZAGLÓ FOLYADÉKA
Pár csőpp a szokásodban
Véd influenza és nátha ellen
MINDENÜTT KAPHATÓ:
Magyarországi főraktár:
Török-patika, VI, Király-utca 12

Korányi Frigyes bárót e héten nevezik ki pénzügyminiszterré, Ernszt és Mayer minisztereket fölmentik

A kultusztárca betöltéséről ma dönt a miniszterelnök. Teljesen újalakítják a 33-as bizottságot. — Sztranyavszky volt belügyi államtitkár az erők összefogását sürgeti és nyilatkozik a titkos választói jogról

Hadiállapotba került a kormány és a kereszténypárt

(A Reggel tudósítójától.) A kétnapos politikai válság vasárnapra

teljesen új helyzetet teremtett.

Károlyi miniszterelnök távozása, amelyre az események forgatagában sokan számítottak, elmaradt ugyan, de kormányzatának alapjában olyan eltolódás következett be, amelynek konzekvenciái csak később fognak teljes jelentőségükben kibontakozni.

A kormánypárt és a kereszténypárt koalíciója vasárnapra végleg fölbomlott.

Ernszt miniszter lemondása és a kereszténypártnak a 33-as bizottságból való kivonulása után enyhíteni látszott a helyzetet Zichy János grófnak vasárnap reggeli nyilatkozata, amely szerint „szó sem lehet a kereszténypárt ellenzéki bevonulásáról”, vasárnap délutánra azonban kiderült, hogy

a párt jelentékeny része nem azonosítja magát elnökének fölfogásával és „mint a kormány ellenzéke törekszik ezentúl programjának és célkitűzéseinek érvényesítésére”.

A kereszténypártnak ez a hadüzenete egyelőre összekovácsolta a már-már bomladozó kormánypártot és a jelek szerint Károlyi miniszterelnök éppen erre számított, amikor elhatározta, hogy a kereszténypárttal szemben kezéértörésre viszi a dolgot. Egy bizonyos: a miniszterelnök — amint ő maga kijelentette — megy tovább a maga útján.

fölveszi a kereszténypárt által odadobott keztyűt

és azzal sem törődik, ha a kormánypártból esetleg még egy néhány kilépés történik. Ebből az elhatározásából következik, hogy rövidesen be akarja tömni a kormányzatban támadt réseket: betölti a megüresedett miniszteri tárcákat és újalakítja az ellenzéki, a kereszténypárt és Somssyich László kivonulásával megcsönkült 33-as bizottságot.

Még e héten megtörténik Ernszt és Mayer miniszterek fölmentése

— mindketten már régebben benyújtották lemondásukat —

Korányi Frigyes bárót ugyancsak még e

héten, Londonból való hazaérkezése után, kinevezik pénzügyminiszterré és ezzel egyidejűleg döntés történik a kultusztárca betöltéséről is.

Az erre vonatkozó tárgyalásokat ma kezdi meg a miniszterelnök. Kultuszminiszterjelöltek: gróf Teleki Pál volt miniszterelnök, Korniss Gyula egyetemi tanár, Hóman Bálint, a Nemzeti Múzeum főigazgatója és Magyar Zoltán, racionalizálási kormánybiztos.

A legesélyesebb jelöltnek Kornisst tartják,

akinek kinevezésével most első ízben kerülne szerzetes (a negyvenhatéves Korniss a piarista-rend tagja) magyar miniszteri székbe. Amennyiben a kultusztárca betöltése körül nehézségek merülnének föl, gróf Károlyi átmenetileg maga töltené be a tárcát, a miniszterium vezetésével pedig ideiglenesen Petri államtitkárt bizná meg.

Báró Korányi pénzügyminisztersége végleg elintézett dolog.

A Pénzügyügyi Központ elnöke ezidő szerint Londonban folytat tárgyalásokat az ugynevezett „stillhalte”-megállapodásra vonatkozóan, amely tudvalevően azt a célt szolgálja, hogy az országot ne fenyegegye a rövidlejárta külföldi hitelek fölmondásának veszedelme.

A londoni tárgyalások, vasárnap este érkezett jelentés szerint, nem állnak rosszul, minden valószínűség szerint e héten befejeződnek s akkor Korányi nyomban hazajön és a pénzügyminiszterium élére kerül.

A népjóléti tárcát nem töltik be. A Reggel már a múlt héten részletesen ismertette a népjóléti miniszterium megszüntetésének tervét, amely szerint a kereskedelmi miniszteriumot kereskedelmi és munkaügyi miniszteriummá keresztelik át, a közegészségügyet a belügyi miniszterium, a rokkantügyet pedig a honvédelmi miniszterium hatáskörébe utalják.

A népjóléti miniszterium megszüntetésének terve mellett nagy sulyal esnek latba azok a kiábrándító vádak, amelyek a miniszterium néhány vezető tisztviselőjével szemben nagyrészt már be is igazolódtak.

A népjóléti miniszterium likvidálásával hír szerint

Kenéz kereskedelmi minisztert bízzák meg,

Uj 33-as bizottságot választanak

A 33-as bizottság jövőjét illetően vasárnapra új megoldási terv került előtérbe. Most már

nem arról van szó, hogy a kereszténypárt kivonulása után mindössze 23 tagu bizottságot kiegészítsék, hanem arról, hogy a bizottság összes tagjait újonnan válasszák meg.

Erre karácsony előtt már nem futja az időből — a képviselőház kedden befejezi az OFB-javaslat tárgyalását és a szerdai formális, de interpellációkkal súlyosított ülés után megkezdődik a karácsonyi vakáció —, a 33-as bizottság újalakításáról szóló indítvány te-

CSERÉLJE BE RÁDIÓJÁT
Standard
3al-re

aki mellett Széll József főispán mint népjóléti államtitkár kapna teljes fölhatalmazást a föl-számolás végrehajtására. Kétségtelen, hogy a miniszteriumnak éppen a mai rendkívüli időkből számos olyan föladata van, amelyet nem lehetne egyszerűen valamely társmiszteriumba átutalni és éppen ezért a miniszterium megszüntetésének tervével kapcsolatban azzal az éredekessé jvaslattal foglalkoznak most az illetékes tényezők, hogy

a speciálisan népjóléti és részben munkaügyi teendők intézésére külön szervet állítanak föl és ebben az összes pártok, a szociáldemokrata és keresztényszocialista szakszervezetek is képviselőket nyernének, biztosítva ezáltal az új szerv pártatlan működését. Ami végül Mayer tárcanélküli kiscgazda-miniszterségét illeti, Mayer nem hajlandó lemondását visszavonni, fölmentése viszont adminisztratív szempontból semmiféle következménnyel nem jár, mert hiszen mint tárcanélküli miniszter, miniszteriumot nem vezet. A melléje beosztott két tisztviselő visszakerül a földművelésügyi miniszteriumba és a Károlyi-kormányának nem lesz többé tárcanélküli minisztere...

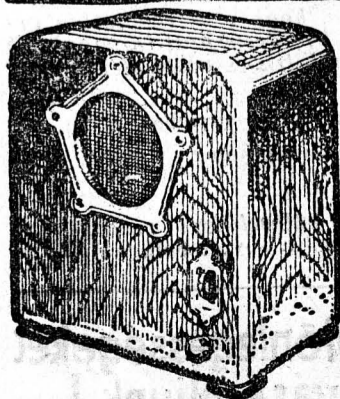
hát előreláthatóan csak januárban kerül a képviselőház és a felsőház elé. Károlyi miniszterelnök föl fogja kérni az ellenzéki pártokat, hogy

az új 33-as bizottságban képviseltessék magukat

és a kormányhoz közelálló helyen kívánatosnak tartanak, ha ennek a fölhívásnak bizonyos föltételek mellett eleget tenne a Gaal Gaston-féle független kiscgazdapárt is. A 33-as bizottság újalakítása, a kormány fölfogása szerint, egyelőre nem sürgős, mivel a karácsonyi szünet alatt kizáróan a legsürgősebb törvényjavaslatok — az összeférhetetlenségi

Nem vett még

rádiót? most vehet: de előbb hallgassa meg az 5 lámpás 7050-es Orion-rádiót.

Karácsonyig

olcsón vásárolhat legfinomabb minőségű divatekceket

Gál

uridivat- és fehérnemű-specialistánál

Károly-körut 3

Érdeke a hárombetűs névre ügyelni, nehogy hasonló céggel összetévedsz

Több ezer darab finom nyakkendő, minden nyakkendőhöz ingyen a szab. „Compressor” nyakkendővasaló ... **5.-** pengő

Sálkülönlegességek ... **10.-** pengő

Pyjama-öltöny ... **15.-** pengő

Házikabát, gyapjuszövetből, selyem zsinórzattal ... **28.-** pengő stb. stb.

SPHINX

nyakkendőszalon

Kossuth Lajos-utca 3

törvény szigorításáról, a jövedelem- és állás-halmazások megszüntetéséről és a részvénytársasági reformról szóló, valamint

Végleges szakítás a kormány és a kereszténypart között

Zichy János grófnak az a vasárnap reggeli nyilatkozata, amely szerint „szó sem lehet a kereszténypartnak ellenzékbevonulásáról“, nagy kavarodást okozott nemcsak a kormánypartban, hanem a kereszténypartban is. A kormánypart nem hajlandó a kereszténypart elnökének ezt a „békülékeny“ kijelentését elégtételül elfogadni és azt kívánják, hogy miután a kereszténypart tüntetően kivonult a kormányból és a 33-as bizottságból, a kormány vonja le ennek politikai következményeit és szakítson meg a keresztényparttal minden összeköttetést.

Károlyi miniszterelnök erre annál is inkább el van határozva, mivel arra számít, hogy ezáltal jelentékenyen megerősödik helyzete a kormánypartban.

Elintézett dolog a kereszténypart főispánoknak, Tarányi Ferenc zalai és Huszár Aladár esztergomi főispánok távozása

és természetesen meghiusul a győri főispán-ság betöltésének az a terve is, hogy Tarányit győri, Fitz Artur kereszténypart képviselőt pedig zalamegyei főispánná nevezik ki. Ez a kinevezés már annyira elő volt készítve, hogy Fitz választókerületének, Soroksárnak kereszténypart képviselőjelöltjéül máris kombinációba vették Zichy Ernő grófot. Kezdetben úgy látszott, hogy Zichy János gróf vasárnapi nyilatkozata megakadályozza a kormány és a kereszténypart végleges szakítását, vasárnap délután azonban ez a lehetőség teljesen megdőlt. Egyfelől Károlyi miniszterelnök nem hajlandó a kereszténypart „jóakaratu semlegességét“ tudomásul venni, másfelől

a kereszténypart jelentékeny része sem akarja magát elnökének vasárnapi nyilatkozatával azonosítani.

Vasárnap este több kereszténypart képviselő folytatott ebben az ügyben bizalmas tanácskozásokat és a kialakult hangulatról tájékoztatták a lemondott Ernő minisztert is, aki egyébként egészségének helyreállítása céljából rövidesen Olaszországba utazik. A kereszténypart hangulatáról

Kray István báró

ezeket mondta *A Reggel*-nek:

— Aláírom Zichy gróf nyilatkozatának azt a részét, hogy mint kereszténypart, meg akarjuk óvni teljes függetlenségünket és nem akarunk eltolódást sem jobbra, sem balra. Hajlandók vagyunk elfogadni a kormánynak minden olyan javaslatát, amely megfelel a kereszténypart fölfogásának, mint például, az összeférhetetlenség szigorítását, az állás- és jövedelemhalmazások megszüntetését és a részvénytársasági reformot, ez azonban, meggyőződésem szerint, korántsem jelenti azt, hogy kormánytámogató part vagyunk. A kormánnyal való szakításunkat nemcsak a nyugdíjszökevények rendelete idézte elő, ennek mélyebb okai is vannak.

Sztranyavszky: „Az összes komoly, értékes és jószándéku nemzeti erők összefogására van szükség!”

A kormánypart vezetősége bizik abban, hogy Sztranyavszky Sándor volt belügyi államtitkár, Andaházy-Kasnya Bélát és Brandt Vilmost a keresztényparttal kitört háborúság után legfőbb egy-két kormánypart képviselő követi a kilépés után. Kérdés viszont, hogy a gazdasági helyzet nyomása alatt rohanó események nem teremtenek-e hamarosan új helyzetet és nem huzzák-e keresztül a kormánypart vezetőségének számításait. A 33-as bizottságból kivonult ellenzéki képviselők, Sigray, Rassay, Kállay és Nagy Emil jövő vasárnap együtt lesznek

Pallavicini őrgóf dombóvári beszámolóján és részletesen meg fogják indokolni a 33-as bizottságból való kilépésüket és a Károlyi-kormányval szemben elfoglalt álláspontjukat. A parlamenti ellenzékkel együtt a közvélemény is úgy látja a helyzetet, hogy

a politikai taktika fegyverei nem mérkőzhetnek meg az új utakat, őszinte rend-

Gyászuhanak

4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászuhanakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26. teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
Aut.
871-09

a gazdasági élet folytonosságának biztosítására hivatott javaslatok

— kidolgozásával kívánunk foglalkozni.

A kereszténypart nem tudja magát azonosítani azzal az irányzattal, amely a bank- és nagyipari érdekeltséget annyira favorizálja, amint ezt a motarkó-rendelet váratlan kibocsátása is bizonyítja. A kormány részéről programtalanság mutatkozik az egész vonalon, ezek után tehát meg vagyok győződve arról, hogy Zichy gróf vasárnapi nyilatkozata nem tükrözteti vissza a kereszténypart hangulatát. Azt mondja ez a nyilatkozat, hogy nem lehet szó a kereszténypart ellenzékbevonulásáról. Nekem ezzel szemben az a fölfogásom, hogy igenis, ellenzékbe mentünk!

Beszéltem vasárnap több kereszténypart képviselő-társammal, akik ugyanazon az állásponton vannak, mint én. A kereszténypart kivonult a kormányból, kivonult a 33-as bizottságból és ezzel eléggé doku-mentálta fölfogását. A part nevében egyébként nemcsak képviselőnek, hanem

még a pártelnöknek sincs joga nyilatkozni, ha erre nincs külön fölhatalmazása.

Nem tudok arról, hogy Zichy grófnak fölhatalmazása lett volna ezáltal a part nevében nyilatkozni, amint hogy ő kétségtelenül

egyéni véleményét hangoztatta vasárnap reggeli nyilatkozatában, olyan egyéni véleményét, amelyet a partban nagyon sokan nem osztunk.

Kétségtelen ezek után, hogy a kereszténypartban ellentétek merültek föl, amelyek a part összetételében is változást idézhetnek elő. A kormánypart egy-két kereszténypart képviselő belépésére számít. Annyit mindenesetre bizonyosnak vesznek, hogy

Eszterházy Mór gróf, Károlyi miniszterelnök vejé, kilép a kereszténypartból

és ha nem is lép be a kormánypartba, pártönkivüli képviselő marad. A kormány és a kereszténypart végleges szakítása mellett bizonyít az is, hogy míg a kereszténypartban azt hangoztatják, hogy

többé sem minisztert, sem főispánt nem adnak addig a kormánypart tudomása szerint Károlyi miniszterelnök nem is hajlandó a történetek után kereszténypart minisztert, se főispánt kinevezeteni.

„Majd meglátjuk — mondogatják a kormánypartban —, mi történik a keresztényparttal az új választáson, ha nem áll mögöttük sem miniszter, sem főispán...“ A kormánypart itt ott bomladozó sorait ideiglenesen mindenesetre összeolvasztotta a keresztényparttal szemben bekövetkezett hadiállapot és — nem utolsó sorban —

a megüresedő pozíciókra való kilátás,

valamint azok a hírek is, amelyek szerint Károlyi miniszterelnök nem riad vissza attól sem, hogy kizárási indítványt tétessen a palotaforradalmárról, de a konzekvenciák levonásáról minduntalan visszariadó kormánypart képviselők ellen...

szervátvást és gyökeres reformokat követelő események vaslogikájával.

Ami már most azt a vasárnap folyamán egy egységspárti, mint ellenzéki körökben vitatott kérdést illeti, hogy a kormánypartból kilépett volt belügyi államtitkárnak mik a tervei, erre vonatkozóan

Sztranyavszky Sándor

a következőket mondotta *A Reggel*-nek:

— Egyelőre szó sincs arról, hogy bármely partba belépjek. Mint pártönkivüli képviselő, föntartom akciószabadságomat s ha később egyáltalán csatlakozom valahova, ez csak abban az irányban történhetik, amely a magyar jövő kiépítésének reális tervét és ennek alapján kitűzött célok felé való határozott és következetes haladást biztosítja.

Egyetemes, átfogó nemzeti programra van szükség,

amely alkalmas arra, hogy e szerencsétlen országnak kis kivétellel földresujtott társadalmát és gazdaságát talpraállítsa és újból életképessé tegye.

— Bennfoglaltatik ebben a programban

a titkos választójog

is? — kérdeztük.

— Én, aki a nyílt választójogi rendszernek voltam híve — válaszolta a volt belügyi államtitkár —,

**Legjobb,
legolcsóbb a**

PERL

félfehér

kenyér

Ara:

38

fillér

az után a magatartás és cselekedetek után, amelyeket a kormány a társadalom különböző rétegeivel, a vezetésre és irányításra hivatott középosztállyal, különösen a tisztviselői karral szemben tanúsított, gondolkodóba estem, vajjon nem jelent-e immár nagyobb biztonságát a nemzeti érdekek védelme szempontjából egy megfelelő óvatossági intézkedésekkel megalapozott titkos választójogi rendszer...

Arra a kérdésre, hogy

miképpen itéli meg a Károlyi-kormány helyzetét, Sztranyavszky így felelt:

— A mai kormány helyzetét éppen programtalansága és a sorozatosan elkövetett bal lépések miatt, amelyeket gazdasági és politikai téren követett el, nemcsak tarthatatlannak, hanem a továbbiakban veszélyt hozónak is tartom a nemzet érdekei szempontjából.

Nem tartom alkalmasnak a kormányt arra, hogy ezekben a végzetesen súlyos időkben, amelyek az egész világra kiterjedő hatásúak, irányítsa az ország jövődjét, irányítsa olyan gondos és szakavatott kézzel, amellyel a mai forgatagban rendelkezniük kell azoknak, akik a sok sebből vérző ország testét újból életképesé akarják varázsolni.

— Mi tehát

a kibontakozás utja?

— Amikor a viharzó tengeren láket kapott hajó megmentéséről van szó, mindenkinek, akiben erő és jószándék van, a földézetten a helye.

Ezzel azt akarom mondani, hogy az összes komoly, értékes és jószándéku nemzeti erők összefogására van szükség. A mai pártkereteket tehát föntarthatóknak nem látom...

Ludvig Dénes

Burger és Solymossy

az utolérhetetlen bárhumoristák az új

Belvárosi Bárban

NAGY SZILVESZTER-EST

az ujonnan átalakított

Belvárosi Kávéházban

Asztalrendelések előjegyezhetők.

Éjfél után leveskülönlegességek.

T KARÁCSONY-UJEVI AKCIÓ

O MINDENKINEK 1931 december 7-31-ig
K INGYEN ADOM 10.— P összegű bevásárlásnál
A TOKAJI ASZUT 1 palack 0.3 liter 1920-as 4 puttonyos
J 1 liter peccenyebor — 96, 1 eredeti üveg 0.5 lit. szamorodni P — 70, 1 eredeti üveg tokaji aszu P 2.60-tól
I Fuchs László TOLCSVAI bortermelő, V. Nádor-u. 20. Telefon: 18-9-35. Telefonon rendelt árut házhoz szállítom.

Karácsonyra **Breher Mauls** különlegességeket vásároljunk!

Kazocsay Gyula tüzérfőhadnagy és egy ceglédi tüzérszázados felesége vasárnap luminállal megmérgezték magukat

egy budai szállóban, ahol három napja álnéven laktak

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este a Bellevue-szállóban megrendítő szerelmi tragédia játszódott le, amelynek áldozatai: Kazocsay Gyula tüzérfőhadnagy és Haág Géza ceglédi tüzérszázados felesége, halállal vívóva fekszenek két különböző kórházban. Három nappal ezelőtt fiatal főhadnagy érkezett a Bellevue-szállóba, ahol szobát bérelt és Székács Tibor kecskeméti főhadnagy néven jelentette be magát. Ugyanaznap érkezett a szállóba egy fiatal, föltűnően csinos hölgy is, aki bejelentőlapjára azt írta: Szilassy Béláné, szül. Tóth Margit Debrecenből. A fiatal asszony és a katonatiszt, amikor a szálló éttermében találkoztak, ismerősökként üdvözölték egymást és három napon át azután is gyakran látták őket együtt. Szombat este is együtt vacsoráztak, majd külön-külön fölmentek szobáikba. Vasárnap este a szálló személyzetének föltűnt, hogy

sem a fiatal főhadnagy, sem a társaságában főbbször látott hölgy egész nap nem mutatkoztak.

Mint hogy rosszat sejtettek, benyitottak a főhadnagy szobájába, ezt azonban üresen találták. Szilassy Béláné szobájából halk hörgést hallottak. Mint hogy a kopogtatásra senki sem felelt, a szomszéd szobán át behatoltak a szobába és ott szörnyű kép tárult eléjük:

a főhadnagy és a szép fiatal asszony eszméletlenül feküdték egymás mellett a földön

és mindkettőjük torkából időnként szakadozott hörgés tört föl. Nemsokára megjelentek a mentők, akik a fiatal párt első segítségben rész-

sítették és a tisztet az Alkotás-utcai katonai kórházba, az uriaszonyt pedig a Rókus-kórházba szállították. Mindketten

igen súlyos állapotban voltak, mert az öngyilkosságot valószínűen már vasárnap reggel követték el.

Kevésell utóbb vegyes katonai és rendőri bizottság szállt ki a helyszínre. A fiatal asszony szobájában

két poharat találtak mérgegyarmadványokkal,

az asztalon pedig több búcsulevelet. Az egyik a rendőrségnek szült és így hangzott:

„A magyar kir. államrendőrségnek Budapest. Önként halok meg, utolsó kívánságom, hogy ne voncoljanak föl és nevicinket ne hozzák nyilvánosságra.

A halál oka: luminálmérgezés.

Kérjük hozzátartozóinkat, hogy együtt helyezzenek bennünket örök nyugalomra. Kazocsay Gyula tüzérfőhadnagy, szolgálati beosztás: Cegléd, tüzérszázados lovastanfolyam.”

Az aláírás után női irással még néhány sor következett:

„A föntieket kérem én is. Én is önként halok meg! Haág Gézané.”

Másik búcsulevél Haág Géza ceglédi tüzérszázadoshoz volt intézve, egy levél pedig vitéz Takács Géza altábornagynak szült. A bizottság az öngyilkosoknál talált areképes igazolványokból megállapította, hogy valóban a levélben aláírt személyekkel azonosak.

Rastelli, a világhírű zsonglörzseni hirtelen meghalt

Milano, december 13.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az artistavilágot bizonyára mélyen gyásba borító hír érkezik Milánóból.

Rastelli, a világhírű artista a vasárnapra virradó éjszaka agyvérzésben meghalt szülővárosában, Bergamóban.

A zseniális zsonglőr, aki Grockkal egy rangban állott az artisták ranglistáján, most jött vissza világszerte utjáról és szülővárosában akart néhány napot pihenni, mielőtt olaszországi turnéját megkezdte volna. Első föllépése december elsején lett volna Milánóban. Rastelli néhány nappal ezelőtt fogkeféjével megsértette a fogusát, minek következtében megpattant egy ér. A vérzést nehezen lehetett

csak elállítani. Rastelli rengeteg vért vesztett, úgy, hogy ágyának esett. A váratlan baleset miatt föllepték is december közepére halasztotta el. Szombat este Rastelli hirtelen rosszul lett,

Győződjék meg

személyesen, hogy

legolcsóbban

nálunk vásárolhat

Néhány reklámclikk tájékoztatásul:

Angol tweedruhák 15.- P-től

Selyemruhák . . . 20.- P-től

Téli kabátok finom kelméből, divatos szőrmézéssel 60.- P-től

Szőrmehundák . . 85.- P-től

Belvárosi Divatház

IV, Kossuth Lajos-u. 2
Városház-u. sarok

Visszamaradt modellek
hallatlan olcsó árakon

Prónay Pálné

hever: „Waterloo.” Amikor kezembe veszem, a mely hórfotójában ülő égőszemű, nyulánk hölgy elpirul: — a szerző elárulta magát... Prónay Pálné, Pálffy-Daun Aimée grófnő a „Waterloo” című regényes csataképekkel most lép, mint író a nyilvánosság elé.

— A könyvön nem az én nevem fog állni, hanem férfinév — mondja —: Gedeon Brandt. Ezen a néven jelennek meg a „Neue Freie Presse”-ben hétről-hétre a verseim is. Férfinévet írok a verseim alá, mert — egy kicsit bizalmatlan vagyok a nőirókkal szemben.

Csak így, álnéven, bírom benne, hogy őszinte kriti-

Megjelent

az új 4+1 csöves

Európavevő

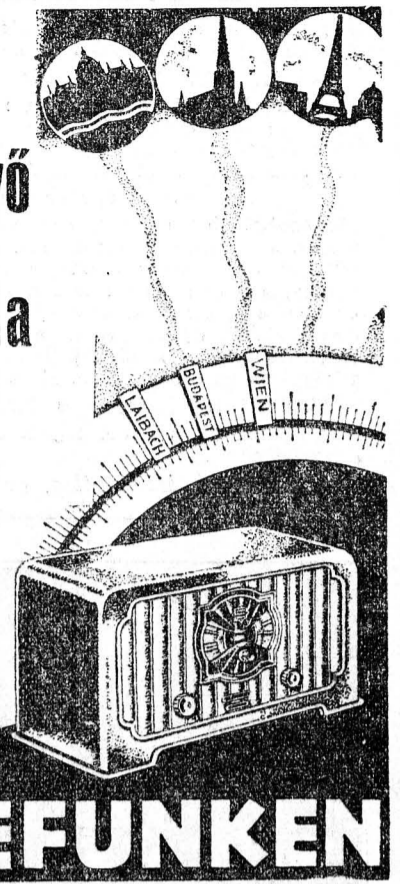
egyen- és váltóáramra

Autoskála

az állomások névszerűli beállításával

Magyar gyártmány.

340v.

TELEFUNKEN

elvesztette az eszméletét és betegsége az éjszaka folyamán agyhártyagyulladás és agyvérzéssel komplikálódott. A hajnali órákban agybénulás érte, amely a világhírű artistát megölte.

Eszméletét egy percre sem nyerte vissza. 36 éves volt. Rastelli nemesak az artistavilágnak, de az orvosi tudományoknak is valóságos csodája

volt. Már 22 éves korában egyszerre 32 különböző tárggyal zsonglörözött, ami olyan megfeszített agydecentrációt tételezett föl, amilyenre élő embert képtelenség tart az orvosi tudomány. Rastellit gyakran napokig figyelték az orvosok, hogy megállapítsák, hogy agyának milyen különös berendezkedése teszi számára lehetővé a lehetlent. Rastelli 6-8000 dollárt keresett havonta s 13 éves korától, amióta nyilvános szereplését megkezdte, minden nap 5 órát trenírozott az esti előadásra.

Van szerencsém bemutatni a legújabb magyar írónőt:

Prónay Pálnét = „Gedeon Brandt urat”,

aki versek és drámák után most „Waterloo” címen történelmi regényt írt

(A Reggel tudósítójától.) A kapualjából nyíló ajtón szálkás piros betűkkel hatalmas pappendekli-tábla: „A lakásomon csak szerdán és szombaton fogadok.”

Prónay Pálné

hever: „Waterloo.” Amikor kezembe veszem, a mely hórfotójában ülő égőszemű, nyulánk hölgy elpirul: — a szerző elárulta magát... Prónay Pálné, Pálffy-Daun Aimée grófnő a „Waterloo” című regényes csataképekkel most lép, mint író a nyilvánosság elé.

— A könyvön nem az én nevem fog állni, hanem férfinév — mondja —: Gedeon Brandt. Ezen a néven jelennek meg a „Neue Freie Presse”-ben hétről-hétre a verseim is. Férfinévet írok a verseim alá, mert — egy kicsit bizalmatlan vagyok a nőirókkal szemben.

Csak így, álnéven, bírom benne, hogy őszinte kriti-

kát kapok. Németországban különben is

mindegy, hogy Prónayné — vagy Gedeon Brandt. A magyar közönség előtt pedig ezennel leleplezem magamat...

Levelet mutat: a „Neue Freie Presse” verset kér Gedeon Brandttól, akiel Fräulein Holzének, a Pálffy-Daun-család öreg komornájának stájerországi címén levelez.

A grófnő nagyon büszke azokra a 30 schillingekre, amelyeket a Pressétől kap egy-egy verséért.

Mindjárt szét is osztja őket Pali bácsi „övegyei és árvái” között. Ezek Prónay régi katonái, meg a családjuk. A Szentkirályi-utcai lakásban Prónay szegényei az urak. A heverőn szanaszét cérnagombolyagok, horgolótűk, piros, sárga, zöld gyerekujjasok hevernek; ezeken dolgozik a grófnő, míg vendégeit fogadja. Alapozom „Gedeon Brandt” nemsokára megjelent verseskötetét: csupa férfias hangulatu, szerelmes vers — a középkorból, a forradalomból...

— Ugy-e, alig lehet itthon dolgozni? — kérdi a grófnő. — A Fővárosi Könyvtár egyik sarkába szoktam elbujni, körülbástyázom magam a könyvekkel és nincs telefon. Tegnap a tejesarnokban haboskévémellett másfélóra hosszat írogattam... Szegény anyám nyaranta kétségbe van esve, mert

néha egész éjjel ébren vagyok és olvasok.

Carlyle-t, Macaulay-t és — szégyellem bevallani —

Carbomett

dorogi szén és brikett dobozban aprófával mindenütt kapható

legkedvesebb olvasmányomat: Andersen meséit. Azután hajnalban fölkelek és írok...

— Verseket?

— Verseket már 8 éves korom óta... Első verses-könyvem — a címe: „Die Gärten vor der Stadt“ — tizennégy évvel ezelőtt jelent meg. Itthon nem is tud róla senki. Régi versek. Rossz versek...

Irtam egy drámát is,

„Kettenballade“ címmel, egy udvari bolond tragédiáját, aki meghal a királyáért, Reinhardt a nyáron olvasta, megdicsérte... Mégis egyötlen nagy szenvedélyem a történelem; nem a száraz tények, hanem az eleven emberek, akik egyformán küzködnek minden korban. Új könyvem, a „Waterloo“ egy csata izgalmas leírása attól a pillanattól, hogy Napoleon végigjárja az őrségeket... Most új könyvem készül:

történelmi tanulmányok a forradalom idejéből, amelyeknek ezt a címet fogom adni: „A guillotine árnyékában“...

— Miért ír? Mi a célja, grófnő?

— Azt szeretném, ha közelebb hoznám egymáshoz az embereket. Az igazságnak akkor legnagyobb az ereje, ha művészi formában jelentkezik. Nemcsak a történelemben, az életben is, hiszem, hogy mindig győz az igazság. Csak néha sokáig kell rá várni...

Belepirul abba, amit eddig elmondott és kissé elmosolyodik. Keresztes Józsefné, a grófnő „segédtitkárja“ lép a szobába, hóna alatt egy kosárral a kérvénnyel. A szegények türelmetlenek a Vöröskereszt udvarán; kezelésre, ebédre kell menniük, nem várhatják meg az interjú végét. „Gedeon Brandt“ leül az asztalhoz, kezébe veszi a tollat és most nem verset, nem drámát, nem elmúlt történelmet ír, hanem a jelen történetét: „Kérlek 1 kg. kenyeret a Vöröskereszt nevében... számára.“ „R. János hadirokkant kérvényét igen melegen ajánlom... Karácsony jön, hadd vegyen egy pár meleg harisnyát a gyerekeinek...“

Bernát Pál

fokozatosan menjen át teljesen a mezőgazdaság körébe, nehogy a mezőgazdasági szeszgyárat legyenek a faltörő kosok, amelyek az ipari szeszgyárok számára is előnyöket vívnak ki. Követeljük

annak az árdragításnak a megrendszabályozását, amelyet az iparellékek terén tapasztalunk!

Somssich gróf beszéde után Ivády földművelésügyi miniszter állott föl szólásra.

— Kedves gazdatársaim! — mondotta. — Ugy érzem magam, mint az árvízi hajós, akinek hajójába mind több víz tördül, amelyet alig győz kifelé lapátolni, hogy megmentse a hajót.

Csak félkézzel tudok a lapáthoz nyulni!

De ha a hajó minden egyes utasa legalább félkézzel az evezőkhöz kap, akkor elérjük a partot is...

Az elnök indítványára ezután a közgyűlés Dégen Árpádot és Jablonovszky Józsefet örökös tiszteletbeli tagokká választotta. A díjak kiosztása után (Buday Barna, Farkas Géza, Dorner Béla, Pörntzky József és Kerpely Kálmán az idej pályanyertesek) Mutschbacher Emil terjesztette elő jelentését.

— Gazdasági és kereskedelmi középkort idéznék föl — mondotta. —

Az elzárkózás programja esendül ki abból a jóslanétából is, amelyet a Népszövetség bizottsága hagyott itt számunkra.

Farkas Géza és Fabricius Endre a dohánybevéltási árak csökkentése ellen szólaltak föl. Eszenyi Jenő azt mondotta, hogy

a gazdák már nem mernek befektetni, mert nem tudják, nem jön-e holnap olyan kormányintézkedés, amely egészévi számláikat halomra dönti.

Somssich elnök kijelentette, hogy ezt a váratlan rendeletet nem lett volna szabad a szaktanács meghallgatása nélkül kiadni. Oznyits Géza, Tóth Arisztid, Lugmayer József és Malkomez Gyula báró felszólalása után Szigeti Pál azt kívánta, hogy a sérelmes dohánybevéltási rendelet ügyében az OMGE küldöttsége még hétfőn jelenjék meg a miniszterelnök előtt.

— Hogy holnap vagy holnapután, az nem tőlünk függ — felelte Somssich elnök —, mert a politikai helyzet miatt a miniszterelnöknek most meleg napjai vannak...

Mussolini üzenete

Sopron vasárnapi ünnepén

Sopron, december 13

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ünnepi hangulatban ülték meg vasárnap a soproni népszavazás tizedik évfordulóját. A város háza Thurner polgármester ismertette a népszavazás jelentőségét, rámutatva arra, hogy a résztvevő községeknek több mint fele német anyanyelvű volt, ennek ellenére azonban Sopron és környéke a népszavazáson a magyar hazát mellett döntött.

Utána Giovanni Terranova, a fascista nagytanács tagja, megemlékezett arról, hogy a népszavazás Olaszország segítségével történt, amely már akkor is a magyar nép segítségére sietett. Mi, olasz ifjuság — mondotta —, meg vagyunk győződve arról és

a Duce is azt hiszi, hogy az első lépést rövidesen egy második fogja követni, amely meghozza az általános revíziót.

Minden külön értesítés helyett.

Berger Mihály úgy a maga, mint gyermekei Edit és László nevében fájdalomtól lesújtva tudatja, hogy szeretett hitvese, illetve édesanyjuk

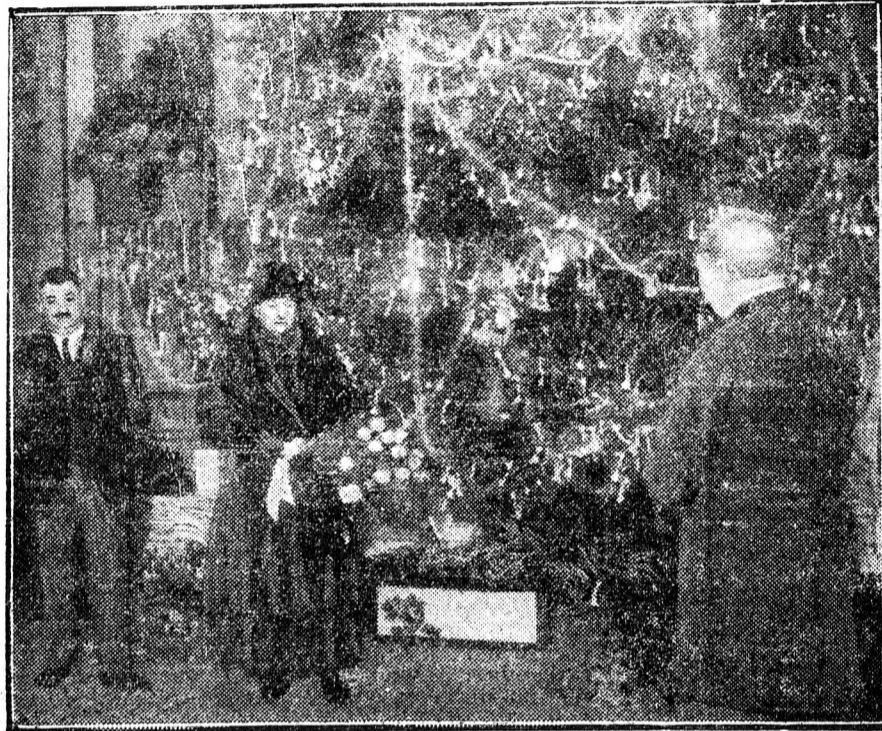
Berger Mihályné

szül. THIERFELD SZERAFINE

e hó 12-én, életének 43-ik, boldog házasságának 21. évében hosszú szenvedés után elhunyt.

Felejthetetlen drága halottunkat e hó 14-én, hétfőn délelőtt 11 órakor kísérik a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából örök nyughelyére.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

A TÉBE karácsonyfája alatt Hegedüs Lóránt üdvözli gróf Károlyi Gyulánét. A miniszterelnök felesége mellett Liber alpolgármester áll

A földbirtok forgalmának teljes szabadságát követelte gróf Somssich László az OMGE vasárnapi közgyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt tartotta az OMGE évi közgyűlését, amelynek máskor nyugodt közönsége elkeseredett hangulatban gyülekezett. A közgyűlés előtt különösen a vasárnap kiadott dohánybevéltási rendelet miatt hangzottak éles kifakadások. Somssich László gróf azzal üdvözölte az elnöki emelvényen helyetfoglaló Ivády földművelésügyi minisztert, hogy az OMGE a mai kormányral szemben is kénytelen kritikát gyakorolni.

— Soha szomorubb beszámolókat nem tartott az OMGE elnöke... — folytatta. — A katasztrofálisan rossz termés miatt számos vidéken olyan az inség, hogy sem vetőmagra, sem a lakosság élelmezésére nem telik. Az államháztartást csak úgy szanálhatjuk, ha a magángazdaságot képessé tesszük a vele szemben támasztott fokozott igények teljesítésére.

A föketartozás egy részének elengedése és a megmaradó tartozásnak alacsonyabb kamat mellett való további folyósítása segíthet rajtunk.

Devizapolitikánknak a termelési és gazdasági politikához kell igazodnia. Ha a föltétlenül szükséges anyagok beszerzésére nem áll deviza rendelkezésre, fölborulás fenyegeti egész gazdasági életünket.

A kereskedelmi szerződések végrehajtása során mi mindig a rövidebbet huzzuk, alulmaradunk, kibabralnak velünk!

Magyarországnak föltétlenül szüksége van preferenciális fogyasztóterületre, de

nem az osztrák és olasz megállapodások mintájára, mert ezek nem funkcionálnak, ezekre csak ráfizetünk.

Kapjon végre határozott irányt mezőgazdasági termelésünk, hiszen

ma termelési anarchia uralkodik.

Fotografálók!

Megjelent az új árjegyzék
Kérjen ingyen és bérmentve

Hatschek és Farkas
IV. Károly-körút 28. ● VI. Andrásy-ut 31

A mezőgazdaság megsegítésének egyik legsürgősebb eszköze a földadó teljes elengedése.

Reméljük, hogy az állam nem lesz tovább a Futura bankárja,

mert az állam pénzével finanszírozott részvénytársaság nem csinálhat sorvasztó konkurenciát a mezőgazdaság pénzén létesített szerveknek.

A birtokforgalom a szabadság jegyében induljon meg, lesz bőven eladó birtok az országban, csak legyen vevő és pénz! Föl kell szabadítani a föld bérbeadásának jogát, nem lehet továbbra is mindenféle képen megakadályozni a magántulajdonnal való szabad rendelkezés jogát! A szeszgyártás

BUNDA VÁSÁR

Valódi nutria-bundák
Valódi pészma-bundák
Valódi opposum-bundák
Valódi mormota-bundák
Seal- és nutriette-bundák
Téli kabátok és öltönyök
rendkívül olcsó áron,
nagy választékban

SCHNUR HENRIK
üzletessége és különleges
készítményű férfiruha-áruházában
Budapest VIII, Rákóczi-ut 15

Teleszky lemondott pénzügyminiszteri nyugdíjáról

(A Reggel tudósítójától.) Nemesak politikai és gazdasági körökben, hanem az egész közvéleményben is komoly érdeklődésre tarthat számot A Reggel-nek az a hiteles értesülése, hogy

Teleszky János volt pénzügyminiszter, akit bizonyos oldalról mint az ország „pénz-

ügyi diktátorát” szoktak emlegetni, lemondott pénzügyminiszteri nyugdíjáról és ezt már az illetményhivatalnak is bejelentette. A kormány arra számít, hogy Teleszky példáját követni fogják mindazok, akiknek nyugdíjuk mellett más tekintélyes jövedelmük van és így az ország mai rendkívül súlyos helyzetében nélkülözhetik nyugdíjukat.

Gróf Wenckheim László, a felsőház tagja ellen Totth Gidáné bűnvádi följelentést tett

200 000 pengőt adott kölcsön a grófnak, akinek csekkjét nem váltotta be a bank

A főügyészség e héten dönti el, hogy kérje-e a felsőháztól Wenckheim László mentelmi jogának fölfüggesztését

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányság hetek óta nagy titokban nyomoz egy bonyolult bűnügyben, amelyben a följelentő a fővárosi társaságok egyik élkelő hölgytagja, Totth Gida főorvos elvált felesége.

A följelentés gróf Wenckheim László felsőházi tag, békési nagybirtokos ellen irányul,

de mivel a gróft a felsőház hozzájárulása nélkül nem lehet kihallgatni, az ügyészség azt az utasítást adta a főkapitányságnak, hogy a mentelmi megkeresés előtt saját hatáskörében bizalmasan állapítsa meg a följelentés hátterét. Az eddigi nyomozás szerint gróf Wenckheim László, akinek Békésen 8300 holdas birtoka van, éveken ezelőtt nyomasztó anyagi helyzetbe került, ezért

kisebb-nagyobb kölcsönöket vett föl.

Anyagi helyzetének romlásáról azokban a pesti társaságokban, amelyekkel a gróf érintkezett, csak kevesen tudtak, így nem tudott róla Totth Gidáné sem, aki édesapjától, Bachruch éksze-

résztől hatalmas vagyont örökölt. Totthné és édesanyja Benczur-utca 15 alatti villájukban laknak, tizenöt bérházuk s többmillió ingó-vagyonuk van. A városzerte szépségéről, gazdagságáról és eleganciájáról ismert uriaszony társaságában gyakran megfordult Wenckheim László gróf, aki egy ízben 200.000 pengőt kért tőle kölcsön és fődötetül 200.000 pengős csekket adott. Amikor Totthné a kölcsön lejárata napjára kiállított csekket a Kereskedelmi Bankban be akarta váltani, meglepetés érte:

a bank a 200.000 pengős csekket nem hono-
rálta.

Erre Totth Gidáné ügyvédje, dr. Leitner Ernő, leutazott Békésre, ahol megállapította, hogy a kölcsön fölvételének időpontjában Wenckheim László birtoka már volt terhelve, sőt egyes hitelezők időközben zárgondnokot ültettek a birtokba. Miután ilyen okokból az ügy békés rendezése nem sikerült,

Totth Gidáné csalás miatt följelentést tett a gróf ellen.

A nyomozás, amelyet Szilaveczy Lajos rendőrfőtanácsos irányított, megállapította, hogy a csekk kiállításának idején gróf Wenckheim Lászlónak nem volt olyan követelése,

A kecskeméti postahivatalból vasárnap elloptak 16 pénzeslevelet, amelyekben több mint 50.000 pengő volt

Kecskemét, december 13.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap hajnalban a kecskeméti postapalotában rejtélyes betörés történt. Kiss Erzsébet takarítónő reggel 5 óra tájban be akart menni az egyik helyiségbe, a fölvevő irodából nyíló ajtót azonban zárva találta. A takarítónő Joó Ferenc inspekciós postatisztnak szolt, aki az épület másik részében levő csomagelosztóban dolgozott. A postatiszt megdöbbenve látta, hogy az ajtó, amelyet előzően ő maga nyitva hagyott, be volt csukva. Megpróbálkoztak az udvar felőli bejáratnál és egy harmadik ajtónál is, de valamennyit zárva találtak és ekkor vették észre, hogy a helyiségben ég a villany. Minthogy betörésre gyanakodtak, értesítették az épületben lakó Dus Lajos postafőnököt és a rendőrséget.

A postapalotát rendőrszakasz szállta meg, hogy a tettes, ha még az épületben van, el ne

menekülhessen. Végigkutatták az épületet, de idegent sehol sem találtak és

betörés nyoma sem látszott.

Amikor kivilágosodott, az udvarra nyíló ajtó kulcsát az ajtó előtt néhány lépésre meg is találták a földön. Rövidesen megállapították, hogy a dróthálóval bekerített fülkében

egy vaskazettából eltűnt 16 pénzeslevél,
amelyben 51.604 pengő volt

és csak egy száz aprópénz s egy másutt elhelyezett 2000 pengős értéklévlé maradt ott. Joó Ferenc elmondotta, hogy 1/5 órakor ment ki a helyiségből, a Wertheim-záras kazettát és a dróthálófülké ajtaját becsukta, a belső szoba ajtaját, amely a hivatal többi helyiségeihez vezet, nyitva hagyta. Szegedről vasárnap Kecskemétre érkezett Bugyi József posta-

Uj könyvek, amelyekről beszélnek!

Sárközi György:

Mint oldott kéve (3 kötet) Ára
füzve kötve

Bárá Mednyánszky Cézár, a szabadságharc fiatal tábori főpejénak kalandos és tragikus életregénye P 11.80 13.40

Zsolt Béla:

Bellegarde 3.80 5.40

Egy pesti zsarfu és egy forradalmár litván leány szerelmi kalandja . . . P

Kassák Lajos:

Megnőttek és elindulnak 4.50 6.50

A mai fatalitás szociális problémái, diákok, munkások, fiúk és lányok története P

Wassermann:

Étzel Andergast (2 kötet) 6.80 9.-

A világhírű író hatalmas regénye, a Maurizius-ügy folytatása P

E. M. Dell:

Az igazi férfi 2.90 4.-

A „Sas utja” népszerű szerzőjének új regénye P

Dr. Völgyesi Ferenc:

Üzenet az ideges embereknek 6.80 8.80

A híres ideg orvos könyve mindenkihez szól, hiszen mindnyájan többé-kevésbé idegesek vagyunk P

Bálint Alice:

A gyermekszoba pszichológiája 3.90 5.90

A modern gyermeknevelés könyve, szülők, nevelők és pedagógusok részére P

Vámbéry Rusztem dr.:

Az élő múlt 6.60

Politikai téveszmék — társadalmi babonák P

Kapható minden könyvkereskedésben!

PANTHEON-KIADÁS

Hölgyek! Fontos!

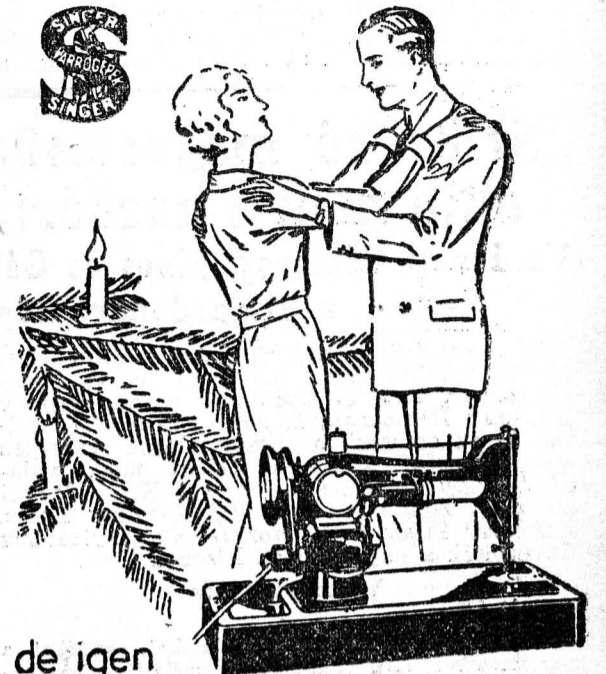
Karácsonyi vásárunk
hétfőn kezdődik

Etam

IV, Petőfi Sándor-u. 8
és VII, Erzsébet-körut 44

harisnyák, fehérneműk:
pazar választék, csodás új színek,
a már fogalomná vált minőségben, olcsó árak

...és egyéb kívánságod
nincs?

de igen
-a legszebb karácsonyi ajándék
számomra egy villamos

SINGER VARRÓGÉP

lenne.
Kedvező fizetési feltételek,
SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,

Budapest IV, Semmelweis-utca 14; II, Corvin-tér 1;
VI, Andrássy-ut 33; VII, Rákóczi-ut 18; Rákóczi-ut 68;
VIII, Baross-utca 86/88; X, Belső Jászberényi-ut 14.

amely a 200.000 pengős kölcsönre fődötetül nyújtott volna és a gróf folyószámlája azóta is állandóan csökken. A nyomozás eredményét a főkapitányság fölterjesztette a főügyészséghez, amely néhány napon belül dönt arról, hogy a felsőháztól kérje-e vagy sem gróf Wenckheim László mentelmi jogának fölfüggesztését.

VÁRADY BÉLA

a szokásos
karácsonyi árusítást
az összes uridivatickekben
megkezdte

VÁCI-UTCA 5

(Türr István-utca sarok)

TELEFON: 87-6-18.

igazgató, aki Bardócz Árpád ügyészségi elnökkel karöltve irányítja a nyomozást. A nyomozás vezetői szerint

a lopást csak a helyi viszonyokkal teljesen ismerős emberek követhették el.

Kecskeméten vasárnap öt helyen tartottak házkutatást, de egyik sem járt eredménnyel. Telefonon értesítették Dornig főkapitányhelyettest, a budapesti főkapitányság büntügyi osztályának vezetőjét is, akit arra kértek, hogy a

fővárosban is indítson nyomozást a postalopás ügyében, mert lehetséges, hogy

a tettesek a vasárnapi hajnali vonattal föl-utaztak a fővárosba.

A rendőrség az esti órákban öt helyen házkutatást tartott s ennek alapján

öt postai alkalmazottat őrizetbe vettek,

köztük a takarítónót is, aki a betörést felfedezte.

„Szikrázó megvetésünket küldjük azoknak, akik nem a hazáért, de a hazából élnek!”

Vasárnap Vázsonyi János és Gál Jenő beszámolót tartott, amelyen a Kisgazdapárt képviselői is felszóltak

(A Reggel tudósítójától.) Több mint ezrenfői közönség előtt mondotta el vasárnap Vázsonyi János és Gál Jenő beszámolóját a Központi Demokrata Körben. Százával szorultak ki az emberek a beszámolóiról, amelyen sok ellenzéki képviselő jelent meg, valamint Tildy Zoltán, a Független Kisgazdapárt alelnöke, Hegymegi-Kiss Pál, Dinnyés Lajos, Eckhardt Tibor és Sándor István táviratilag üdvözölték a nagygyűlést. Elsőnek

Vázsonyi János

szólt föl:

— Hiába vetettünk föl gondolatokat, eszméket a parlamentben, még válasza sem méltattak bennünket.

A kisegisztenciák nyugdíjából elvesznek, de a mammutfizetésekhez, a dupla jövedelmekhez máig sém mernek hozzányúlni!

A miniszterelnök ur nem árulja el szándékát, hova akar bennünket vezetni? Rejtelmes, mint a szifn és néma, mint a hal. Azt mondja, jár a maga útján, de melyik ez az út és hova vezet? Gramofon-lemézük: a konszolidációra hivatkoznak, amelyet teremtettek, de a temetőben is esőnd van... Itt a temető konszolidációját teremtették meg.

Ha uzsoratórvényt akarnak hozni, az állam, a főváros, a fővárosi üzemek járjanak elől a jó példával, mert ők a legnagyobb uzsorások!

Karácsony közeledik, de a magyar aszfalton és a magyar ugaron nagypéntek van. A miniszterelnök beszédében a krampusz virgácsát hozta és Mikulás

bácsi helyett végrehajtó bácsi keresi föl az embereket. Az idén Mikuláskor nem tették ki az ablakba a cipőket, mert mindenki attól félt, hogy elviszi a végrehajtó. Hirdetem:

falu és város dolgozó polgárai egy testvérek!

A mai parlament nem alkalmas a nemzet megmentésére. Magyarországnak népe a rendszer lebontását és parlament megújodását követeli.

A nagy tapsal fogadott beszéd után

Gál Jenő

emelkedett szólásra.

— A lerongyolódott tömege — mondotta — azt üzeni a kormányoknak: mondjon le! (Le vele! Le a kormánnyal! — kiabálják többfelől.) Ez a kormány hagyja el helyét, mert annak a rendszernek a folytatása, amely alatt tönkrement az ország.

Az ország nem bír el 500 milliónál nagyobb költségvetést

és ne merje senki állítani, hogy ez el nem érhető. Kivinni devizákban a kamatokat és közben elvérezni hagyni a népet: öngyilkosság! Hallják meg végül a falu és a város könnyes jajkiáltását! Tokajban, Lázár Miklós kerületében, a legcsemegebb magyar borvidék egykor boldog népe szenved és nyomorog. Ennek a hallatlan inségnek nemcsak a borárok hanyatlása volt az előidézője, hanem igen nagy mértékben járult ehhez hozzá a kormány ciklus nemtörődősége. Ebből a nagy nyomorúságból Lázár Miklós fanatikus igyekezete váltja meg a Hegyalja népét, mi városi képviselők boldogan va-

Ne fűrődjön

„Novopin“

szénsavas fenyőtabletta nélkül. Idegesség, fáradtság, álmatlanság ellen. Darabja 40 fillér!

gyünk ennek a nagyszerű munkának tanúi.

Egy tollvonással kell eltűrlni minden dupla-jövedelmet, minden igazságtalan adót!

Azoknak, akik nem a hazáért, hanem a hazából élnek, szikrázó megvetésünket küldjük. Ők azt vitatják, hogy ez a rendszer pardonra tarthat számot. Hát menjenek a nemzet elé, de ne csendőrszarronnyal és ne ajánlási rendszerrel. Amíg lélegzetünk lesz, küzdünk a rendszer ellen, a demokrácia erejével, amely elhozza a magyar föltámadást!

Nagy lelkesedés fogadta Gál Jenő beszédét, majd Szakács Andor képviselő szólalt föl és hangoztatta, hogy a Független Kisgazdapárt és a Nemzeti Demokrata Párt programja között nincs különbség. Andráczy-Kasnya Béla arról beszélt, miért került ő vissza oda, ahonnan 10 évvel ezelőtt elindult és ahová tartozónak érezte magát mindig. Tiszta közelet-követelt, Mojzes János megrázó beszédében hitet tett arról, hogy a falu és a város népének életérdekei azonosak. A gyűlés, amely Vázsonyi János tomboló tetszessel fogadott zárószavaival ért véget, elhatározta, hogy táviratilag üdvözli Gál Gastont.

— A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége a kormánypárt ellen fordul. A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége legutóbbi tanácsülésén az összes felszólaló, a szövetség két kormánypárti elnöke, Szabó Sándor és Payr Hugó képviselő, valamint az egységes párt ellen foglaltak állást, azt hangoztatták, hogy a szövetség nem maradhat továbbra is a kormánypárt uszályhordozója. A napirend letárgyalása után érkezett a tanácskozássra Szabó Sándor, akit felszólítottak, hogy lépjen ki az egységes pártból, ha ezt megteszi, a Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége továbbra is szívven marad az ő vezetésé alatt. Szabó az elhangzott beszédekre válaszul kijelentette, hogy ilyen körülmények között lemond az elnökségről, mert nem akarja, hogy pártállása a szövetség életében zavaróan szerepeljen. Szűts József ügyvezető alelnök indítványára a lemondást egyhangulag tudomásul vették és ezzel a szövetség formálisan is függetleníttette magát a kormánypárttól.

Eversharp
írások

Töltőtollak
javítások

MINERVA
Papírárúház
Deák Ferenc-utca 21

Olcsó karácsonyi üdülés a Hűvösvölgyi Parkszanatóriumban

Hárshegy, Hidegkúti-ut 78. Központi fűtés, melegvíz. Napi 10 pengőtől. Előjegyzések: Telefon 528-71.

Előkelő részvénytársaság vezető igazgatója

20—30.000 pengő készpénzfizetéssel és évi 4—6.000 pengő törlesztéssel budai oldalon villát, családi házat, esetleg jövekedési telket venne

Részletes ajánlatokat közvetlenül tulajdonostól „KEDD DELIG” jellegre a kiadóhivatalba kér

hallo hallott rádió

A Reggel

Januári beköltözésre

még garzonlakás előszobával, főzőfülkével és csempezett fürdőszobával, továbbá 3 és 4 szobás

komfortos öröklakás

kapható Széna-tér közelében, a 16-os autobuszmegállónál,

Ostrom-utca 15. sz. alatt

domináns kilátást nyújtó tetőtérasszal, elsőrangú kivitelben épülő szövetkezeti házban.

Bővebbet: VIDOR ÖDÖN főmérnöknel, V. Pannónia-utca 33. szám. Telefon: 93-4-29

Most jelent meg!

Vámbery Rusztem

Az élő múlt

Politikai téveszmék. Társadalmi babonák. Ára 6 pengő 60 fillér. Pantheon kiadás.

Bérház, cmeletes, Emléknél, jövedelmű P 90.000, ketemeletes Bodónál 150.000, 3 emeletes s-rok, modern Keletinél 195.000. Paucsz, Rákoczi-ut 27

Aranydollár záloglevél, 9—12% dollár bankjegyekben fizetendő kamatozással, pengő ellenében jutányosan beszerezhető. Barnabank, Nádor-utca 26. sz. Telefon: 215-16 és 104-67.

Irma-udvarban, Győri-ut 24 és Csörsz-utca sarkán modern bérpalotában

komfortos 3-4 szobás,

grönnyörű kilátással bíró lakások novemberre, májusra olcsón kiadók. (A ház előtt megáll a 4-es autobusz, 27-os villamos.) Érdeklődés a helyszínen vagy dr. Váradi Miklós irodájában: VII, Stefánia-ut 25. Tel.: 96-8-77.

LAKBÉREK:

4 szobás, hallos P 2900 3 szobás, hallos P 2200
3 szobás P 2000

Mickó néni (dr. Csergő Hugóné)

Apró szindarabok
a jószágról és a szeretetről

5—15 éves gyermekek odahaza is eljáratják!

Ára 2.80 pengő

Megrendelhető A REGGEL kiadóhivatalának könyvosztályában

Nyugatinál csinosan **buforozott kétablakos utcai szoba,** közvetlen fürdőszobával kiadó. Vörösmarty-utca 60, II. 10.

Fürdőkád

gyermekkád, mosdók, klozetek, kis gyári hibával, fürdőszoba és vízvezeték anyagok legelőször árban.

Böhm, Király-utca 81, Telefon

Tátrai téli gyermeküdülő Baldócfürdőn!

Fiuknak és lányoknak. Pedagógiai és orvosi felügyelet. — Hízókúra. Si, koresolya, ródli. Indulás: dec. 20. Jelentkezés: Gábor nevelőintézet, VI, Munkácsi-utca 21. szám. Telefon: 29-0-00

Pengőben fizethető!

Karácsonyra

legszébb, legnemesebb, leghasznosabb ajándék

szépen és olcsón bekötött magyar könyv

Radó Olga
könyvkötészet
Visegrádi-utca 11a
Telefon: 21-5-31

Westend-szálloda
VI, Berlini-tér3. Telefon: 174-35
Szoncziós árak: 3-4 pengőért utcai szobák.

Minden szobában meleg-hideg folyó víz, központi fűtés. — Ujannan átalakítva! Új vezetési Szigoruan családi otthon.

Hónapos szobák 60 P-ért. Közp. fűtés és fürdőhasználat!

Hamisfogat régít, **higanyt veszlek!**
Budapest, József-körut 23.

Zálogjegyet
veszek, kiváltak és magasabb kölcsönt folyósítok

Staub E. S.
Hajós-utca 29.
Telefon: 16-4-16

Ha kölcsönt keres
Ha kihelyezi tőkét csak csak

KÜNSTLER ÉS GÁBOR-hoz forduljon
Tózs tépalota. Tel.: 99-9-22

A legjobb befektetés a telek!

A Stefánia-ut közelében, a Hungária-uton és a Besnyői-utcaiban házépítésre alkalmas 130—220 □-öles

telek eladók
tulajdonosnál

Dr. Váradi Miklós. Stefánia-ut 25
Telefon: 96-8-77

Gyilkos vagyok!

SZIRMAI REZSÓ szenzációs regénye
A megváltott és ártatlan ember igazalmas regénye

Gyilkos vagyok!

Ára 2 pengő. Kapható A Reggel könyvosztályában Teréz-körut 52

Bérvilla Budán gőzfűtéssel, adómentes, sürgősen eladó.
Telefon: 33-1-77

5 emeletes

legmodernebb, új kiváló építkezés P 300.000-ért eladó. Telefon: 33-1-77

Villatetek
Horthy Körtérnél, Pasáretén, Gellérthegyen, Garas-utca-nál eladók. 33-1-77

— László és Fekete cég (IV, Petőfi Sándor-utca 14-16) készsággal ajánlja föl tisztelt vidéki vásárlóinak karácsonyi ajándék céljaira alkalmas occasiós mintagyűjteményét, amelyet az érdeklődők címére egy levelezőlapon történő kérésre azonnal továbbít.

— Karácsonyi öröm. Nemcsak a kisgyermekek, de a felnőttek is gyermekes örömmel várják a karácsonyfát és örülnek a karácsonyi ajándékoknak. Nem lenne nehéz a megfelelő ajándékgyűjteményt megtalálni, ha a Meinel-cég likrakatát megtekintene.

KASSÁK LAJOS:

EGY EMBER ÉLETE

Második rész. Három kötet.

DANTE KIADÁS

Amikor önéletírásának első részét a közönség elé küldte: gőgös-óvatosan kijelentette Kassák Lajos, hogy a művészetnek semmi köze nincs ahhoz, amit most csinál — az életet adja, minden alakító művészi szándék nélkül. Ezt a kijelentését könyvének egyetlen olvasója sem hitte el s ma már talán maga sem hiszi. A művészet nem a szándékban van — a dilettánsok mindig tele vannak a legjobb, „legművészebb” szándékokkal —; a művészet a művész lelkében van és megnyilatkozik, valahányszor a művész alkot valamit, akármilyen szándéka. Hogy Kassák Lajos azon formátlanul, válogatás és szépítés nélkül írta le életének eseményeit? Hát ez igaz is, nem is. Elhisszük, hogy minden ilyen szándék hiányzott belőle. De minden anyag, amelyet egyszer kezébe vesz a művész, formát kap. Az események, élmények, benyomások milliárdjaiból a három vagy hat kötet anyagát mégis csak össze kell válogatni s a művész — akarva, nem akarva — azt választja ki, ami a véletlen, újsághírszerű igazságnál örökebb, jellemző, emberibb igazság. És az őszinte, néhol kegyetlen vallomások során csakugyan nem szépít semmit — de megszüpít mindent az a pusztá tény, hogy művész mondja el. A mondatok ridegek, cifrázatlanok, tárgyilagosságok — de mondatok abban az értelemben, hogy olyan mondatot, amely ezt a nevet megérdemli, csak művész tud leírni. Molière urhatnám-polgára hiába értesül örömmel arról, hogy — tudtán kívül — egész életében prózában beszélt. Jourdain ur fecsegése nem próza, csak szavak összeabbdalása. A művész azonban nem ír le egy rossz mondatot, még akkor sem, ha azt hiszi, hogy most „nem csinál művészetet”. Kassákot, a megfordított Jourdain urat — aki sem nem urhatnám, sem nem polgár — azzal lepheti meg az esztétikus, hogy ő igenis egész életében művészetet csinált.

Ez az esztétikus öröme Kassák könyvében. A közönség és az esztétikus közös öröme pedig az, hogy a kötetek során nyers őszinteséggel odavetett emberi élet — érdekes, a szónak egyszerűbb és magasabbrendű értelmében egyaránt.

A mai írók és művészek legnagyobb részének egyszerűen nincs életrajza. Megszületnek, elvégzik iskoláikat, legtöbb esetben fixfizetéses, nyugdíjas állásba is kerülnek és üres óráikban áldoznak az irodalom vagy a művészet oltárán. A bohém típus jóformán kihalt, s ami még megmaradt belőle, arról sem lehet többet mondani, mint hogy a Newyork-kávéházban feketézik, a Fészekben kártyáznak, előlegek vagy kölcsönök után futkos és valószínűleg nem dolgozza le az előleget és nem fizeti vissza a kölcsönt.

A kávéházi beszélgetések nem hiányzanak Kassák Lajos önéletírásából sem, de amire Kassák egyáltalán eljut a kávéház márványasztaláig, már ezer mérföldnyi távolságot érünk azokra a kemény esztendőkre, amelyek ezt a lakatosinást, ezt a nem éppen finnyás természetű, Európát végig „valcoló” mesterséget azzá kalapálták, ami lett belőle. Most már akár a munkásmozgalmakban való szerepét mondja el, akár írói és művészi fejlődésének viszonyosságait, akár családi és szerelmi életét: ezer apró vonással megelevenített, mindenki mástól élesen különböző és legbelül mégis mindnyájunkkal rokon ember áll előttünk. Már a keménységet, az objektivitást is hiába játssza nekünk, már szeretjük azt, akit ő szeret, ha objektivitásában száz hibáját árulja is el. Hidegebb szavakkal melegebb fényű arképet, mint aminőt édesanyjáról fest Kassák, elképzelni sem lehet.

A most megjelent három kötet, a családi képek sorozata és az író fejlődésének rajza mellett szorosabb kapcsolatba hozza a hőst milyen furcsa egy ilyen hangon megírt könyv főalakját hősnak nevezni) a külső világ eseményeivel. A világháború mindnyájunkat hőssé tett valamiképpen, fronton és front mögött. Ezermillió példányban is érdekes — csak jól kell megírni —, hogy ez a világkatasztrófa hogyan fut keresztül valakinek (akárkinek) a lelkén. Kassák az első pillanattól az utolsóig ugyanazt az álláspontot foglalja el az ember-mészárlással szemben — joga van hát, hogy az ügyesen alkalmazkodni tudókat megbélyegezze. Az egész műben sehol nem kiméli sem önmagát, sem azokat, akik kedvesek neki. Miért kiméli hát azokat, akiket az emberiség árulóinak tart?

Egy ember élete — jó cím —, de éppen a háborús fejezetekben érezzük, hogy ezt az életet millió szál fűzi össze minden ember életével.

MIT MOND KASSÁK?

Egy ember élete című könyvsorozatomban, hár életemégek nélkül, arra törekedtem, hogy saját életemet nemcsak tárgyilagossággal is hanem közvetlenebb formában mutassam meg az olvasónak. Irie, így él egy ember az emberek között. Ezekben a könyvekben egy ember családi, munkás, szerelmi, művészi, szociális és háborús életéről van szó. Nem regéysorozat, hanem az én, a te és az ő mindennapi életéről a valóság. Szubjektív és objektív történelem. Szerintem az lenne emelt a sorozatnak a legnagyobb sikere, ha az olvasókból szociális gondolatokat is optimista írásokat tudna kiváltani. József régi következtetésében is egy ~~lehetőség~~ lehetőség olvasóimmal: neked az élet, mondván, de egy eljövendő jobb élet reményében harcolni mégis érdekes.

Kassák Lajos

**DANTE
KIADÁS**

EGY EMBER ÉLETE

1-3 KÖTETE 7.50, KÖTVE 9.50
4-6 " 9. " 11.-

Minden **5** percben egy ember hal meg
RÁKBETEGSÉGBEN

MEGJELENT A NAGYKÖZÖNSÉG SZÁMÁRA

A RÁKBETEGSÉGEK

FELISMERÉSE, GYÓGYÍTÁSA ÉS ELHÁRÍTÁSA

KÉPEKKEL ÁRA ♦ 6.80 P ♦ DANTE-KIADÁS

HIREK

Kis pesti notesz

1.

A kirakatokban aranyzalaggal átkötött kis fenyőgallyak, zsufolva az üzletek a legfinomabb, legizlésebb holmival s minden határozottan nagyon olcsó: néhány pengőért drágadó karácsonyi ajándékokat lehet venni. Egy bördöszmü-árkereskedés kirakata előtt hallottam azonban egy megjegyzést, ami megdöbbenésre készlet. Egy ut megdöbbenve olvasta le az egyik tábláskáról: „Kaukázusi disznóbőr? Mi a csoda? A másik kirakatban meg azt olvastam, hogy kaukázusi dió! Hát mindent a Kaukázusból szállítanak?” Szóval... lehet, hogy dumping?

2.

Két nap óta Pesten van Freistädler Flóra, a békebeli Pest izgalmas vöröshajú démonja. Páris, a Riviéra, az újsághasábok és könyvkirakatok husz évvel ezelőtti érdekes, tündéren könnyelmű, lángban, záporban egyaránt megedzett pesti híressége. Egy kis beivárosi hotelben lakik, látogatókat nem fogad, csak bátyja, a pasa titkára látogatja meg minden délelőtt. Beszéltem vele néhány szót telefonon, elmondta, hogy csak néhány napra jött haza látogatóba s ma, hétfőn reggel újból elutazik... Valaki, aki ismeri legutóbbi éveinek történetét, elmondta, hogy néhány évvel ezelőtt Párisban excentrikus foglalkozást űzött: konfliktocsis volt...

3.

Bárony Rózi vasárnap este Pestre érkezett. Kétheti szabadsága van, azután megy vissza, Rotterduél fog legközelebb játszani Münchenben. Esti fölléptidija 250 márká, de kapott a Paramounttól egy heti 250 dolláros szerződéses ajánlatot is, azaz, hogy ezért fél évig senmit sem köteles csinálni, csak angolul tanulni. Lázár Ödön ezek után tárgyalna volt görlijevel, majd másodszubrettijével, — de nem mer.

4.

Somssich Antal gróf, a zalamegyei Kiskomárom paronkivüli ellenzéki képviselője, aki kitűnő lovas, parlamenti beszédében a következő frappáns hasonlattal biztatta Károlyi Gyula miniszterelnököt: „A kormány határozatlansága nagyon emlékeztet a gyöngye lovasra, aki lovat ide-oda ráncigálja s az akadály előtt a ló nem tudja, mit tegyen, mit akarhat vele? Megáll. Megáll az országban is minden! A lovas tovább is ráncigálja, piszkálja cél nélkül a lovat, a ló erre elveszti türelmét és ledobja lovasát. Ha a lovas ezt el akarja kerülni, szálljon le idejében, nehogy így járjon. De én azt ajánlom a miniszterelnök urnak, hogy jó lovas létere adjon a lovának egy pár vasat, ugrassa át a régi rendszer akadályát és ne tördelje azzal, hogy kik bukfelnek föl mögötte...” Károlyi gróf nem fogadta meg Somssich Antal tanácsát, pedig a ló már valóban türelmét veszti...

5.

Párisból viszont azt írják a Notesz-nek, hogy Jenny Dolly úlete megszűnik január 1-én. A Champs Elysée szegényebb lesz a világ egyik legfinomabb, legelegánsabb luxusboltjával. Hüh, hogy örülhetnek a Dolly irigyei Pesttől Waikiki-ig (mert itt ilyen arányokról lehet szó), hogy az okos Dolly Janosi — leépít. Pedig, ha ezt teszi, ez is biztosan okosság. Nem kell a hét Dollyért aggódni, nem kell félteni őket, belőlük egy pár van a világon, soha „sisters”-ek sem előttük, sem utánuk a nyomukba sem értek, sem stílus, sem népszerűség, sem okosság, sem boldogság dolgában, nem is beszélve arról a kis jómódról, amelyet mégsem ad senkinek sem ingyen az élet...

6.

Végérvényesen elmaradnak az idén az ugynevezett felekezeti és egyetemi bálók. A „Katolikus”, a „Protestáns” és „Jogász”-bálók vezetőségei így határozta: a szomorú viszonyokra való tekintettel...

7.

Révész Béla befejezte új nagy regényét bodzatelepi magányában. Azonkívül most írja az Ady-komplexum legizgalmasabb, legérdekesebb porcióját: a Léda asszony történetét...

Okos nő

gondolkodik s tudja, hogy

karácsonyra bundát
miért vesz

Kutnewsky-nél
IV, Kristóf-tér 6

A szombat esti Milstein-hangversenyt közvetítette a rádió. De csak félig. A rendezőség ugyanis nem tartotta be a programszerű időt s a rádió, hogy eleget tegyen a perifériák és a vidék könnyebb műsorra való igényeinek, a később következőben egyszerűen átkapcsolta a hangversenyt — a cigányzenére. A nyilvános előadások pontatlansága egyébként nemzethözi rádiódilemma. Az egyszerű publikum persze, hogy unja a komoly muzsikát. Pest viszont persze, hogy szívesebben hallgatta volna Milsteint továbbra is. A rádióknak viszont mind a két oldalt ki kell elégíteni: a gaudi eszmét tehát egyszerűen kettévágta.

9.

Szerdán lesz az új Tárján-revü premijerje a zeb-rakkal, és banánokkal földszített Newyork-bárban. A revüt Kellér Dezső írta, a címe: „Tröger Horn pesti expedíciója”. A dzsungel bonnyiványa afrikai útja előtt ellátogat Budapestre, megnézi a „Kültelki Muzsiká”-t, élő orcszlánmal megy el a parlamentbe, a kannibálnak öltözött képviselők közé, tárgyal Károlyival, Rassayval és rumbát távol. A főszerepek Ruhl Margit, Pelkes, Pálos, Radó, Silber és Fértes játszó és — természetesen — Gizi, az Elevátor nemrégiben fölfedezett harmonika-tündére.

(e.z.)

— Vidéki előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai befizetést mellékelünk azon előfizetőink lappeldányaihoz, akiknek az előfizetése december 15-én lejárt. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellő időben küldjék be, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen. A Reggel kiadóhivatala.

— Enyhülő, borus, esapadékos idő... A Meteorológiai Intézet vasárnap déli jelentésében az időprognózis a következő: *Élénkebbé váló nyugati szél, északról dél felé terjeszkedő enyhülés és felhősödés, néhány órával később esapadék is lehetséges, főként eső és egyes helyeken havazás.*

Herceg Windischgrätz Lajos miniszteri nyugdíjat kér

(A Reggel tudósítójától.) Herceg Windischgrätz Lajos, aki részben mint katonatiszt, részben mint közlekedési miniszter és a bécsi külügyminisztérium osztályfőnöke 13% évet töltött állami szolgálatban, legutóbb azzal a kéréssel fordult a kormányhoz, hogy nyugdíj-jogosultságát állapítsák meg és számára miniszteri nyugdíjat folyósítsanak. Windischgrätz, miután a katonai műszaki akadémiát elvégezte, aktív tüzértiszt lett, résztvett az orosz-japán háborúban és Oroszországban az osztrák-magyar monarchia katonai ottasága volt. Mint aktív tiszt vett részt Bulgária oldalán a Balkán-háborúban is, a világháború kezdetén pedig előbb vezérkari beosztása volt, azután Erdélyben a „figrisek” parancsnoka lett. A harctérről került a Wekerle-kormány tagjaként a miniszteri bársonyszékbe és most ennek alapján kéri a miniszteri nyugdíj folyósítását. Windischgrätz Lajos hercegnek állami szolgálatát azonban megszakította az az idő, amikor a főrendiház tagja volt és ezért nyugdíjban csak akkor részesülhet, ha ezt számára a kormányzó elhatározása lehetővé teszi.

— Negyvenezermárkás ékszerablás Berlinben. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap délelőtt Charlottenburghban nagy ékszerablás történt. Seidenberg Erich 20 éves ékszerészegéd, akit néhány héttel ezelőtt elbocsátottak állásából, betört volt gazdája üzletébe, ahonnan több mint 100 aranyórát, karkötőt és aranygyűrűt rabolt el. A kár meghaladja a 40.000 márkát.

— Neumann Berta (V, Dorottya-utca 3) értesíti a t. hölgyközönséget, hogy modelljeinek kiadására megkezdődött.

— Holnap, 15-én folytatják a m. kir. osztály-sorsjáték huzását. A megújítási összeg: $\frac{1}{2} = 24$ P. $\frac{1}{4} = 12$ P. $\frac{1}{8} = 6$ P. $\frac{1}{16} = 3$ P és az előírt 30 fillér költség a huzás előtt megfizetendő, különben a nyereményigény és minden jog elvész.

— Hálás föladat, amidőn a Belvárosi Divatház (IV, Kossuth Lajos utca 3) mai hirdetésére föl hívjuk a t. hölgyek szíves figyelmét. Teessék előválni a tájékozásul közzétett néhány árárt és Ön is be fogja látni, hogy bundát, kabátot és ruhát izlésebben és olcsóbban sehol sem vásárolhatunk, mint a Belváros szívében levő Belvárosi Divatházban.

BORNEÓI MAHARADZSA
A NAGY FILMEK KIRALYA

Erős, vörbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József”-keserűviz naponként való ivása a legkisebb öröklődés nélkül könnyű és rendes bél-működést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a „Ferenc József”-viz szív- és idegbajosoknak, vese- és eukorbetegeknél is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A „Ferenc József”-keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Sztranyavszky. Még egy fél év előtt, ha a Bethlen-kormány belügyi államtitkára a Házban vagy vidéken beszédet mondott, a kormánypárti lapok hasábjain számoltak be erről a politikai eseményről. Tényleg, Sztranyavszky mindíg érdekes volt, a parlamentben, a népgyűlési pódiumon, az evangélikusok országos gyűlésén. A hallgatóságára, beszédeinek olvasóira, szereplésének figyelőire egész férfi, elhatározott, független politikus benyomását tette. Most, hogy Sztranyavszky Sándor az igazság föl ismerésével egyidejűleg kilépett abból a pártból, amelyek képviselőtagjait ő segítette mandátumhoz, dicsőségének egykori regősei igazán meggyőző erejű, nyílt leveléről csupán néhány kurta-furesa sorban vettek tudomást. Sztranyavszky, a rezsím tegnapi oszlopa ma már nem státusférfit számukra, mert lelkiismeretének és meggyőződésének parancsszavára hallgatott és hátat fordított a hatalomnak és a vályúnak. A közvélemény eddig is megbecsülte Sztranyavszky Sándort akiről politikai ellenfelei is elismerték, hogy a depraváció sülyedt korszakában még a gyanu árnyéka sem fért alakjához, most pedig, hogy az ellenzékiesség rögs útjára lépett, fokozott érdeklődés és várakozás néz pályafutása elé.

Sztranyavszky

Gáspár Antal rajza
A Reggel számára.

— Vasárnapi öngyilkosságok. Rosenfeld Irén 31 éves asszisztens nő luminállal megmérgezte magát. — Luminállal követett el öngyilkosságot Fürth Jenőné háztartásbeli asszony is. — Szabó Margit 24 éves kizsoltgáldány heresóval megmérgezte magát. Haldokolva vitték kórházba. Leszart bucsulevelét találta nála, amelyet Páder Ferenc berehlyóújfalusi gazdasági gyakorolnoknak címzett. — A Hollandia-állalóban vasárnap öngyilkosságot követett el Szenesi Sándor 31 éves autófuvarozó. Nagymennyiségű aszpirint vett be, majd föl vágta az ereit. A Rókus-kórházba szállították.

— Pollák Ilés emléket ünnepelte vasárnap az ügyvédzsövetség. Az Országos Ügyvédzsövetség vasárnap Pollák Ilés-emlékkünnepélyt tartott. Az ünnepi ülésen, amelyen a jogászvilág előkelőségei jelentek meg, Fittler Dezső elnöki megnyitója után Beck Salamon mondott emlékbeszédet.

— Dr. Csörgy Ernő, az Országos Hírelvédő Egylet igazgatója holnap este a Cobden Szövetségben „A gazdasági élet pszichológiája” címmel előadást tart.

— Valóságos szenzáció a Schmur Henrik fényruhaárú házában most rendezett bundavásáron. Nemcsak az őrület választék, hanem a páratlan olcsó árak keltenek általános fölöntést. Minden elegáns férfi megnézi a világvárosi céget — Rákóczi-ut 15 —, ahol vételkényszer nélkül készségeket mutatják a legújabb modelleket is.

— Karácsonyfaokorkából és karácsonyi sütemény-félékből gyakorlati bemutatókat tart a Katolikus Házi-asszonyok Országos Szövetsége a Székesfővárosi Gázművekkel karöltve a gróf Károlyi-palotában, IV, Egretem utca 4. szám alatt december 15-én, kedden, december 18-án, pénteken, december 22-én, kedden, mindenkor délután 5 órakor. A bemutatók célja, hogy a háziasszonyokat a karácsonyfa díszítésével szolgáló apróbb hőlöknek takerékes és házilag való előállítására tanítsa. Minden érdeklődő háziasszonyt szívesen lát a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége és a Székesfővárosi Gázművek Igazgatósága.

Gyönyörű, elsőrendű kivitelű, Ia, perzsával díszített kabátok még eddig nem létezett olcsó árakon különféle modellek minden elfogadható áron

ZOLTÁN
KABATSPECIALISTA
Szervita-tér 4
az udvarban

OKTOGON-KÁVÉHÁZ

ANDRÁSSY-UT 51, OKTOGON-TÉR

Ujabb szenzációs árleszállítás!

Meleg és hideg vacsora 1.50 P. borral 1.80 P. Ejjel 1 órától kis komplett kávé vajjal vagy mézzel, vagy jammel 60 fillér. Nagy komplett kávé vajjal, mézzel, tojással 80 fillér

Egész éjjel nyitva!

Leveskülönlegességek!

— Egy pékinas agyonszurta a főnökét. Székesfehérvárról jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délelőtt borzalmas gyilkosság áldozata lett Magyar János pákozdi pékmester. Egyik kiskorú tanoncát megfenyítette, amire a fiu a péküzlet pultján levő nagy kenyérvágókéssel mestere felé szurt, akit oly súlyosan sebesített meg, hogy kórházba szállítás közben meghalt. A csendőrség a fiatalok gyilkosát letartóztatta és vasárnap délután beszállította a székesfehérvári ügyészségre, amely erős fölindulásban elkövetett emberölés miatt letartóztatta.

— Ma kezdődik Grácban az „osztrák puces” esküdtzéki tárgyalása. Grácban jelenti *A Reggel* tudósítója: A gráci esküdtzék hétfőn kezdi tárgyalni a szeptemberi Heimwehr-puces ügyét. A pörnek nyolc vádlottja van, köztük Pirmer, a stájerországi puces vezére, egy nyugalmazott tábornok és két volt ezredes is.

— Öngyilkos lett egy 21 éves banktisztviselő és egy 83 éves bankpénztáros. Pápáról jelenti: Kunte János 83 éves nyugalmazott takarékpénztári pénztáros vasárnap hajnalban berékváral átúgta nyakán és karján az ereket, nem sokára meghalt. — Mohácsról jelenti *A Reggel* tudósítója: Vida Sándor 21 éves banktisztviselő szombaton este menyasszonyával möziban volt. Sejnet alatt a fiatalember házasságot és szabadjában fölakasztotta magát az ajtóra. Amire rátaláltak, halott volt. A rendőrség nyomozást indított az öngyilkosság okának felderítésére.

— Kétezer volt frontharcos tartott vasárnap bajtársi találkozót. Az Országos Frontharcos Szövetség vasárnap a Vigadóban kongresszust tartott, amelyen 2000 volt frontharcos vett részt. Mándoky Sándor kurtjelenk és harsonaszó közben mondotta el a magyar „Hiszekegy”-et, majd gróf Takács Tolvay József ny. altábornagy tartott megnyitóbeszédet. Kertész Elemér a Frontharcos Szövetség céljait ismertette, vitéz Martsekényi Imre pedig a magyar frontharcosok kiküldötteinek a külföldi testvérszervezeteknél tett látogatásairól számolt be. Ezután József Ferenc főherceg átadta a szövetségnek az országos frontharcos lobogót, amelynek fehér selymét előkelő hölgyek díszítették himzeikkel. Angelov ezredes a bolgár frontharcos szövetség, Eduard Ausfeld a német Stahlhelm, Kopschütz őrnagy az osztrák frontharcos szövetség nevében mondott üdvözlőbeszédet. Végül József főherceg mondotta el háborús emlékeit, amelyeket az ünnepi ülés lelkesedéssel hallgatott végig.

— Új köntösben ragyog a régi Belvárosi Kávéház. Hírét hamarosan elviszik majd, mert Budapest egyik legnagyobb látványosságává nőtt: tökéletes kényelmével, ételivel, italival, kiszolgálásával, olcsó áraival a főváros legvendégibb kávéháza lett.

A Reggel tokaji borakciójának nagy sikere a fővárosban és a vidéken

„Mentsük meg Tokajt!”

A Reggel akciója, amely Tokaj-Hegyalja tüzös, aranyszínű, hamisítatlan, remek bukéju, száraz számorodni borának elárúsításával kívánja ennek a boldogtalan, világhíres borvidéknek inségét valamelyest enyhíteni, a magyar társadalom minden rétegében Budapestben úgy, mint vidéken megértő visszhangra és lelkes együttérzésre talált. Százával érkeznek a levelek, telefonok *A Reggel* kiadóhivatalához: politikusok, írók, művészek, földbirtokosok, ügyvédek, orvosok, mérnökök, gyárosok, kereskedők, iparosok, köz- és magántisztviselők, utazók, úgynökök érdeklődései, rendelései...

A Tokaj-Hegyaljáról küldött levelek közül a sátoraljaújhegyi hegyközség elnökségének buzdító sorait közöljük:

Az egész Tokajhegyalja közönsége hálás szívvel veszi azt a lelkes propagandát, amelyet *A Reggel* a tokaji bor érdekében kifejt. Mint a Tokajhegyalja egyik legnagyobb helyi érdekltségének a szerve, — alulírott hegyközségi elnökség meleg köszönetet mond ezért a nemes akcióért — s biztosítja róla a Reggel-t és annak főszerkesztőjét, Lázár Miklós képviselő urat, aki a Hegyalja érdekeléért mindig sikra szállt, hogy a Hegyalja népe mindig hálás lesz ezért a támogatásért. — Sátoraljaújhegy, 1931 december 10. — Sátoraljaújhegyi Hegyközség Elnöksége: Dr. Oláh István, elnök, Illésházy Miklós, hegybíró.

Tájékoztatásul közöljük előfizetőinkkel és olvasóinkkal, hogy

az akciónkban propagált 1928. évi 14% maligánfokos, hamisítatlan, remek, száraz számorodni literje 25—30 literes hordókban, literenként 1 pengő 50 fillér, literes üvegekben pedig 4 litertől, mint legkisebb mennyiségtől kezdve, literenként 1 pengő 80 fillér.

Ez utóbbi ár fejében az üveg is a vevők tulajdonában marad. A hordórendelésnél azonban literenként körülbelül 15 fillért kell fizetni a hordó tulajdonjogáért, vagyis 25 literes hordónál 3 pengő 75 fillért. Aki a hordót üresen visszaküldi, annak ez az összeg teljesen megtérül. Az említett boráron kívül csupán a szállítás csekély díja és a városunként változó borfogyasztási adó terhelt utánvét formájában a rendelőket. A bor órát előre be lehet küldeni *A Reggel*-nek (VI. Teréz-körut 52), de lehet utánvéttel rendelni és akkor a bor ára szintén a szállításkor kerül utánvételezésre.

— Moratóriumot kér a legnagyobb lengyel iparvállalat. Varsóból jelenti *A Reggel* tudósítója: Lengyelország legnagyobb ipari vállalata, a Friedenshütte, ma bírói fölügyelet alá helyezését fogja kérni és ezzel kapcsolatban moratóriumos ajánlatot tesz hitelezőinek.

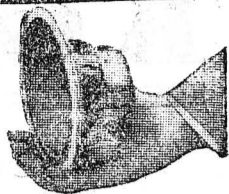
— Újjáéled Novopin szénsavas fenyőfürdőben, mert megszüntet idegösszédést, fáradtságot, álmatlanságot. Egy tabletta ára 40 fillér, kapható mindenütt.

EGYSZER

Ön is rájön arra, hogy zenére, beszédre legtökéletesebb a dinamikus hangszóró, melyet eddig csak kiváltások szerezhettek be.

KÉTSZER

olyan teljesítményre lesz rádiójának, ha elavult, régi hangszórója helyett a legmodernebb Big-Ton dinamikus hangszórót kapcsolja be. Komplett, izléses nemesfából szerelve 72.— Amatóroknak: Dinamikus komplett hangszóró-szerkezet rögzített membránnal, leugró- és gerjesztő-tekerccsel, kimenőtranszformátorral 38.— Szívesen bemutatja rádiókereskedője, vagy a SZIRSZ Rádiógyár, Budapest VIII. Rákóczi-ut 9. szám, Telefon: József 35-33.

— Csalásért és sikkasztásért 3 évi fegyházra ítélték a gálofai főjegyzőt. Nagykanizsáról jelenti *A Reggel* tudósítója: A kaposvári büntetőtörvényszék szombaton tárgyalta Györkös Géza gálofai főjegyző büntünyét, aki az elmúlt évben hamis csekkek segítségével 15.000 pengőt sikkasztott. Az ügyészség 21 rendbeli csalással és sikkasztással vádolta a főjegyzőt, aki a tárgyaláson mindent beismerett. A törvényszék Györkös Gézát 3 évi fegyházra ítélt.

— Mussolini vasárnap fogadta Gandhit. Rómából jelenti *A Reggel* tudósítója: Gandhi vasárnap a vatikáni muzeumokat látogatta meg. Hat órakor Mussolini 20 perces kihallgatáson fogadta a Palazzo Venezia-ban. Gandhi és Mussolini politikai kérdésekről tárgyaltak.

— Szobrot kapnak a hősi halált halt 32-esek. A 32-esek. Budapest volt házcserde vasárnap emlékünnepet rendezett. Ház István tábori püspök a belvárosi plébániatemplomban misét mondott, amelyhez festői díszruhában vonultak fői a budai veteránok. Mise után a tiszti kaszinóban bajtársi ünnepély volt, amelyen Tinódy-Vargha Sándor tábornok és Ahác Kálmán ezredes emlékeztek meg a 32-esek hősi halatjáról. Az ünnepélyen jelentették be, hogy a 32-esek gyűjtése sikerrel járt: jövő évben szobrot emelnek Budapest hősi halált halt fainak emlékére.

— A kormány ügyvédelles intézkedéseit támadták a nyíregyházi kamara vasárnap közgyűlésén. Nyíregyházáról jelenti *A Reggel* tudósítója: A nyíregyházi ügyvédi kamara vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amely csatlakozott a kötelező előlegkérés tervéhez. A közgyűlés szónokai erősen kifogásolták, hogy a kormány a jegyzői és közjegyzői kart előnyökben részesíti az ügyvédség rovására. A közgyűlés a 44 éve gyakorlatot folytató Róth Izso mátiszállkai ügyvéd ünneplésével fejeződött be.

— Két egyetemi hallgató eltűnését jelentették be vasárnap. Kiss Emil szigorló mérnök Bem-utca 27. szám alatti lakásáról néhány nappal ezelőtt eltűnt. — Dr. Szerémi Tibor bejelentette a rendőrségen, hogy barátja, Dávid Béla egyetemi hallgató Horthy Miklós-ut 7. szám alatti lakásáról egy héttel ezelőtt eltűnt.

— Horváth Attila-emlékünnep. Vasárnap a Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület Horváth Attila-emlékünnepét rendezte a nagy magyar zeneköltő halálának tizedik évfordulóján. Leleplezték Horváth Attila reliefját, majd a „Homeros” zene- és vegyeskar Schmitt Gusztáv vezényletével, Greisinger István, Jármér Lajos, Gebauer Margit, Gasparik Margit közreműködésével szerzeményeit szólaltatták meg, dr. Tóth Zoltán, Braun Ruben, Greisinger István pedig művészi jelentőségét méltatták.

— Csorna Kálmán egyetemi magántanár. A hivatalos lap vasárnap száma közli, hogy a közoktatásügyi miniszter dr. Csorna Kálmán, a székesfehérvárosi arvaszékesné széles körökben ismert tudós elnökhelyettesét, a közgazdasági egyetemen „a gyámügyi és gyermekvédelmi közigazgatás” tárgykörből egyetemi magántanár névezte ki.

Gondoljon már most Karácsonyra

Vásároljon már most

Kényelmes kiszolgálás és óriási választék várja Ont

A felnőtteknek gyönyörű
ajándéktárgyak

A gyermekeknek kedves
játékszerek

A karácsonyfára
cukorkák-csokoládék

Karácsonyi ajándékcikkekről — játékszerekről — cukorkákról kívánságra képes árjegyzéket küldünk.

DIVÁCSARNOK

RÁKÓCZI ÚT 74

KÖZGAZDASÁG

Hozzák nyilvánosságra: kik kapnak devizát a Nemzeti Banktól!

— Ipta Lázár Miklós —

Az éles vita, amely a magyar devizarend körül a képviselőházban, érdekeltségek gyűlésein és a sajtóban lezajlott, nem produkált ugyan végső megoldást, de annyi haszna mégis volt, hogy föltárta a mai rendszer belső hibáit és nehézségeit. Kifűnt, hogy a rendszer korrek-tívumokra szorul és *mai formájában meg nem maradhat.* Ez a korrektívum nem lehet más, mint hogy

a Nemzeti Bank hétről hétre hozza nyilvánosságra: mennyit kaptak a gazdasági élet egyes ágai a rendelkezésre álló devizakészletből s közölje, mennyit adott törlesztésre, mennyit nyersanyagbehozatalra, mennyit készáru-ra, utazásra s így tovább. Jó forrásból halljuk, hogy a Nemzeti Bank devizaosztálya már hozzá is fo-gott ennek a tervnek előkészítéséhez.

A bank vezetésében tehát megvan a kész-ség arra, hogy ezt a reformot, német mi-nára, még ez év végéig bevezesse.

Az elhatározás végrehajtásához a kormány és a bank igazgatóságának hozzájárulása szüksé-ges s bár kétségtelen, hogy előbb vagy utóbb ez is bekövetkezik.

egyelőre igen erős ellenállást fejtenek ki ellene azokban a körökben, amelyeknek üzleti érdekeit, főleg árpolitikáját zavarná, ha nyilvánosság elé kerülne, mennyi de-vida jutott a legutóbbi hónapokban ter-melési célokra a nagyipar olyan ágainak, amelyek a devizaellátás ellenére is fölemel-ték áraikat és ezzel hozzájárultak a pengő stabil vásárló erejének megingatásához.

Az ipari árak emelkedése szoros kapoco-slatban áll a devizaellátással. De ugyan-csak erős összefüggés van a mezőgazdasági cikkek áralakulásával. Kétségtelen igazságtalanság, hogy az agrárcikkek belső és kül-földi ára közötti különbség, amelyet a pengő bel- és külföldi értékének az utóbbi hetekben erősen fokozott eltérése még nagyobbá tett, tel-jes egészében az exportőr javára jusson. Az igazság azt kívánja, hogy a termelőnek is haszna legyen a bel- és külföldi árak közt ke-ltekező ár- és árfolyamkülönbségekből, de ezt azért lehetetlen megvalósítani, mert nyomban megingatná a pengő vásárló erejét s a mező-gazdasági és élelmi cikkek piacán keresztül olyan áremelkedési hullám csapna át az egész országon, amely menthetetlenül fölfordítaná a nagy áldozatok árán eddig föntartott belső árstabilitást. De

ha az ország érdeke, a valuta stabilitása áldozatokat kíván a mezőgazdaságtól, ugyanezeket az áldozatokat hozza meg az ipar is.

Mi ez az áldozat? Elsősorban az, hogy a nagyipar mérsékelje nyereség-margóját. Nem lehet az, hogy amikor az ország a mezőgazdasági cikkek kivételéből keletkező devizatartalék jelentékeny részét az ipari termelésnek juttatja nyersanyagimport céljaira, a nyersanyag-impot a szabad devizapiac áraival szerepeljen az ipari kalkulációban. Magyarul:

nem lehet hivatalos árfolyamon devizát kérni és kapni és ugyanakkor az eladási föltételeket megszorítani, minden árked-vezményt egy tollvonással eltörölni, min-den régi, javarészt leírt készleten tudni és azután az árkalkulációban a magas sza-badpiaci árakon számolni a devizaárakat.

Egyenlő jogot, de egyenlő kötelességet is! Ha az ország érdekei áldozatot követelnek a mezőgazdaságtól, ugyanezeket az áldozatokat kívánhatja a nagyipartól is. Arra pedig, hogy megállapítható legyen, ki szerző a válságban illetéktelen nyereséget, egyetlen egy mód van csupán. Ez:

tessék nyilvánosságra hozni, ki kap a Nemzeti Banktól devizát. Milyen célra és mennyit?

Senkit nem sért érdekében ez a nyilvánosság.

Aki nem kapott devizát, az látni fogja, hogy ki kapott, milyen célra kapta. Aki kapott, bizonyíthatja, hogy legális célra kapta és arai megfelelnek azoknak az áraknak, amelyeket külföldi nyersanyagért, bérért, tőkéért fizetett. De annak az igazolomnak, annak a belső surló-dásnak, amely ma már

nemcsak az ipar és mezőgazdaság, hanem az iparúak egyes privilegiumos és hát-terbe szorított ágai közt folyik, véget kell vetni!

Ez a vizálykodás gyökeréig megmérgezi az amugy is beteg gazdaság minden porcikáját. Mindenki gondján, baján, szerencsétlenségén nem szabad senkinek sem gyarapodni!

A textil-fázisrendelettervezet újabb 33 százalékkal sújtja a textilfogyasztást

(A Reggel tudósítójától.) A főváros kereske-delmi körében a vasárnap folyamán tud-tak behatóan foglalkozni azzal a rendeletter-vezettel, amelyet a pénzügyminiszterium a szombati nap folyamán juttatott el a külön-böző gazdasági érdekeltségekhez a textilfázis ügyében. A tervezetről kereskedői körökben a következőkben informáltak A Reggel-t:

— A rendelettervezetnek egyik alapelve az, hogy a textilárúkat egyforma adóteher sújtja. Ez utóbbi cél érdekében a ter-vezet váltásávkulesokat állapít meg és há-rom kategóriába sorozza, ami rendkívül bo-nyolult és előrelátható, hogy belőle súlyos viták állanak elő kereskedők és ki-készítők, valamint kikészítők és az adó-hatóságok között.

A tervezet külön forgalmiadó alá akarja vonni a fonalat, ami ellentétben van a fázis-rendszer alapelveivel és azokat a kereskedő-keket, akik fonalak eladásával foglalkoznak, teljesen tönkreteszti, hiszen senki sem fog töl-ték fonalat venni, amikor a fonódák 3%-kal olcsóbban adják. De nem is ezek a tervezet legsúlyosabb intézkedései, hanem az új adó-kulesok, amelyek a félkészárúkat 17–20, a készárúkat 10–12, a konfekcionált árúkat pe-dig 7–8%-os belső váltással, külföldi árúknál pedig még ezenfölötti 2–3%-kal sújtják.

A kincstár kulesai 33 százalékkal maga-sabbak, mint ahogy azt az érdekképvisele-tek kiszámították.

Mi lesz azonban ennek a következménye? Az, hogy mivel

a közönség ezt az adóemelést nem bírja ki, a forgalom csökkenni fog, ami ismét a kereskedelem katasztrófáját sietteti.

Néhány évvel ezelőtt a francia pezsgőt és autómobil sújtották tízszázalékos fogyasztási adóval. Ezt akkor luxusadónak hívták. Most pedig 12%-os fogyasztási adóval terhelik a legfontosabb közszükségleti cikket!

Aki ezentul ruhát vagy keztyűt vesz, ugyanolyan fényűzést fejt ki, mint aki tíz évvel ezelőtt gyémántokat vásárolt!

A kereskedelemnek mégis életérdeke, hogy a rendelet mielőbb életbe lépjen az új év első napján. Meg vagyunk győződve, hogy a pénz-ügyminiszterium

nem fog elzárkózni az elől, hogy a drágító kulesokat megváltoztassa és a rendelet nyilvánvaló hibáit kijavítsa.

Mindent elkövetünk, hogy a szükséges módosi-tások ilyen értelemben megtörténjenek és hogy a textilfázisrendszer végre valósággá váljék.

Új tárgyalásokat kezdtünk Ausztriával buzakivitelünk szabályozására

(A Reggel tudósítójától.) Tudvalevő, hogy a kormány Ausztriába irányuló buzakivitelünk kontingensének kimerülésével, az osztrák buzakivitel fölfüggesztette, illetve a 3% pen-gős térítéseket készűl megszüntetni. A gabona-kereskedők ezzel szemben arra az álláspontra helyezkednek, hogy mivel ők a térítés fejében vetették alá magukat azoknak a korlátozások-nak, amelyeket számukra a gabonaszindikátus jelentett, a térítés megszüntetése esetén

nem tartoznak elfogadni a korlátozásokat sem és így a szindikátust föl kell oszlatni, illetve a térítések fölfüggesztésének idejére meg kell szüntetni a kivitel korlátozását is.

Ne járjon kopottan!

48 P készíttünk választott honi szövetségi öltönyt vagy felkabátot mértékre, próbával 96 P angol szövetségből. Hozott anyagból 35 P. Fordítást, javítást olcsón vállal! Szabóiparosok Szöv. Andrássy-ut 56. sz.

Ebbeli követeléseiket e hét folyamán akarták a földművelésügyi miniszterhez juttatni. Amint A Reggel értesül, időközben tárgyalá-sok indultak meg Ausztriával a buzakivitel újabb szabályozása ügyében, amelyek a meg-öldést abban az irányban keresik, hogy vagy a buzakontingenst emeljék föl, vagy pedig a lisztkontingensnek még ki nem merített részét a buzára alkalmazzák,

ugy, hogy a térítéseket ebben a keretben ki-vitt buzára adnák. A kereskedelmi érdekel-tségek vasárnap értesültek e tárgyalásokról, ugy, hogy egyelőre előltak a gabonaszindi-kátus fölosztására vonatkozó követelésüktől, mert be akarják várni a tárgyalások ered-ményét.

A drága zsák megbénítja a magyar termények külföldi versenyképességét

(A Reggel tudósítójától.) A magyar mező-gazdaság már hosszú idő óta panaszkolja, hogy terményáraink alacsony színvonala mellett a magas zsákárakat nem bírja el és hogy a szomszéd államok versenyében

a drága magyar zsák is nehéz helyzetbe hozza.

Ismeretes, hogy az új zsákok ára I pengő 50 fillér, a cukorzsáké még ennél is magasabb és hogy emellett a magyar zsákpar még kétfős védelmet is élvez: a 35 aranykoronás vámot és azt az előnyt, hogy az áruval telt, kivitt zsákokért

csak akkor térítik vissza a vámot, ha „egyedileg azonos” zsákok hozuak vissza külföldről,

ami a legtöbb esetben természetesen kivihetel-ten. Ilyen módon a magas árak mellett még az is terheli a magyar zsákokat, hogy amikor visszahozzák, nemcsak ugyanazzal a vámmal sújtják, mint a külföldi új zsákok, hanem még magasabbal, mert hiszen a használt zsák su-lyosabb az újnál. E lehetetlen állapot ellen a mezőgazdaság érdekképviselői már többször fölszóltak, de a kereskedelmi miniszterium érthetetlen okokból

minden esetben elzárkózott a kérdés rende-zése elől.

Most a zsákkérdésben újabb mozgalom indult meg, amelyben már nemcsak a mezőgazdák, de az ipari és kereskedelmi érdekeltségek, nevezetesen a cukorgyárak és malmok is részt-vesznek, akik szerdára értekezletre gyűlnek össze az OMKE-ban, ahova a zsákgyárak kép-viselőit is meghívták, hogy ebben a nagyfon-tosságú kérdésben, ha lehet, békés meg-egyezőssel végre a kívánatos megoldáshoz jussanak.

Külföldi iskolák és nevelőintézetek:

Feldt-féle kereskedelmi iskola Hamburg, Hutwalker-Str. 20. Összes kereskedelmi tanszakok. Nyelvek. Prospektus.

VESTING szabászati iskola Hamburg, Landwehr 69. Prospektus.

Hamburg, Lübecker Tor 17. Wiechulla. Iskola tánc és gimnasztika hivatalos kiképzésére. Diploma. Nyáron át szabadban oktatás. Prospektus.

Hannover, Doris Reichmann Mensen-dieck szemináriuma. Hivatásos kiképzés gimnaz-tikára. Prospektus. — Külön kurzusok speciális gyermekgimnasztikára.

BREMEN, Wernickes magán-kereskedelmi iskola. Nyelvek, kereskedelmi kurzusok hölgyeknek és uraknak.

Professor Rollers magántanintézete leányok részére Bréma, Am Wall 80. Liceum-tananyag. Egész éven át felvétel. Nyelvek: német, angol, francia, spanyol. Teljes penzióra alkalom. Prospektus

Kereskedelmi magániskola Goslar am Harz von Garsen-Str. 19. Kereskedelmi kiképzés. Nyel-vek. Modern oktatás. Kifűnő berendezés. Igazgató: E. Reckewerth. Prospektus.

Gyermekkertesznök és gondozónok kiképző iskolája WEIMAR, Gartenstr. 4. Elmélet és gyakorlati képzés. Különös tekintettel külföldi növendékekre. Prospektus.

Kassel, Wilhelmshöhe, Land-graf, Karl-Str. 23. Leánynevelőintézet. diakonisszák vezetése alatt. (Evangélikus háztartásiskola). Nyelvek. Zene. Prospektus.

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala útján is.

Ingatlanárverés

1931 december hó 31-én d. n. 4 órakor a budapesti telekkönyvi hatóságnál (V. Markó-utca 25 föld-szint 26) árverésre kerül a

Magyar Színház

épülete. Kikiáltási ár 297.000.— P. Beajánlandó legkisebb vételár: 148.500.— P. Várható bérjöv-elelem évi cca 40–50.000.— P. Becsérték 1925. évi hites szakértői becslés szerint 380.000.— arany-korona. 1156 ülőhely. Leteendő bánatpénz 14.850.— P. Bővebb értesítés 85–6–71 telefonszámon d. e. 10–12-ig, d. n. 5–7-ig.

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

miről regél ma reggel?

— Miről regélhetnék december közepe táján, mint a közeledő karácsonyról, amelynek pirosbetűs, fenyőillatú dátuma rohamléptekben siet felénk a fellegekkel borított hegyek felől. „Vajjon fekete karácsonyunk lesz-e az idén?” — hallottam az ábrándos kérdést a napokban valakitől, akit — boldog ember! — nyilván csak az nyugtalanított, hogy lesz-e a hó szent este előtt... Almélkodva kaptam föl a fejem: Istenem, vannak hát még emberek, akiknek tekintetét nem a gondok fekete örvénye, de a tapsikoló gyermekkor hófehér ábrándképei hipnotizálják? Ugy néztem rá, mint egy előkelő idegenre. Szerettem volna így feladni: sajnos, bizony fekete karácsony lesz az idén az egész világon, fekete, didergő, — szegény és sóhajjuktól csöndes. S mintegy a föld fölött lebegve, egy varázslat szárnyain: néma, pislákoló kis falvakat láttam a kegyetlen télbe temetve s ziháló városokat, verejtékezve a fagyban, elpihenve, szemlehungyva, mozdulatlanul. Csakhogy — ez a nyugalom, ez a mozdulatlanság nem a karácsonyfa tündérfényének áhítatos, önfeledt, ünnepi nyugalma volt, nem az a legtisztább, legédesebb, sütkérező nyugalom, amelyet a gyertyácskák fénye sugároz be tündöklőre, hanem az elkinzottság elterülő, mozdulni nem tudó, tetszalott nyugalma... Én ezt láttam, ő — a boldog Marslakó — csak a nagy pelyhekben hulló havat, a karácsony reménybeli ajándékát. Nem ábrándítottam ki, így felcsemet: ne aggódjon. A Meteorológiai Intézet bő havazást jelent. Karácsonyra ropogni fog talpunk alatt a mennyei pelyeg. S az ünnepi éj harangszavára szordinót tesz majd a pihe-puha fehér vattelin...

— Hallja! Maga csak nem szomorú?! Maga, aki annyi vidámsággal szokott megajándékozni bennünket?!

— Á, dehogya is. Szikrázó jókedvvel élem világomat. Csupa derű, édesség, kellemetesség minden, amerre csak nézek, ahová csak érek. Jön a csörgősipkás farsang, a bálok transzparensfényes, lányizgalmaktól forró, édes zenétől zengő ideje. Az ágyra már délután óvatosan kiterített kis bál ruhácskák szüzi ábrándvilága, amelyre, valljuk csak be, igenis mindnyájan emlékezünk még. Hol van ez ma már? Melyik anya ígérheti be leányának az első bálját és melyik apa — az első bál ruhát? Ezer-szer bocsánatot a könnyed elkalandozásért: de ez a bál ruhák kicsit szimbólumnak is tekinthető. Szimbóluma egy régi, emberséges világnak, amely az életet két részre osztotta: a méltó küzdelemre s a küzdelem jutalmára. Voltak bánataink és voltak örömeink, voltak küzdelmeink, de voltak pihenőnapjaink. Ma nincs pihenés, nincs megállás, nincs öröm, csak elviselhetetlen, örökös rágódás, nyugtalanság, önmarcangolás van. Nincs oxigén a levegőben valahogy. Mindenki kapkod a gallérijához, mert úgy érzi, hogy — fulladozik...

— Igaz.

— Ezen kéne és kell is segíteni valahogy. Nem nagyon érdemes így élni ugyanis. És itt nem lehet már tovább sokáig taktikázni sem, — terveik, elvek, szabályok, rendeletek elégnék az általános neurasténia máglyatüzén, mint a száraz venyige...

— No, de hogyan, hol kezdődjön el? Ki hozza, kitől várjuk, kitől reméljük?

— Ha én azt tudnám, amikor a mai emberiség balsorsának intézői sem tudják. Honnan is sejtse a szemernyi por, amikor a szírték is némák? Na de tegyük le a tudós köcsöskalapját s vegyük újra föl a frigiai siphát. Voltak a héten színházban?

— Mit mulasztottunk?

— Nem sokat. A Kamaraszínházban mutatják be egy aradi színésziró darabját, „Az asszony és a bolondok”-at; szerzőjét Szabados Árpádnak hívják. Nagy gingallózás előzte meg a bemutatót, sokáig (hónapokig) zengett a hirharang az új magyar író, régi ékszerék ékköveiként ragyogó tehetségéről. Na, úgy még aligha kentek be kulimással csillogó holmit, mint ahogy a pesti kritikusok az aradi jövővényre ráterítették a vizes lepedőt. Kapkodhatta a fejét (szegény feje), hogy melyik taslitól hova hajoljon, csak úgy porzott nyomában az objektivitás. Drákói mértékkel mérve: a darab avas pogácsa, egy németes céhkredegről, Pityi Palkón kívül valóban aligha érdekel valakit ezekben az időkben. De: szerzője igen tetszetősen, ügyesen beszél a darab régi magyar nyelvében, drámai érzéke letagadhatatlan s bármily fájdalmas is legyen az új emberek premierjei előtt mindig oly izgatott és csak premier után megnyugovók tábora: egyáltalán nem biztos, hogy Szabados ur nem fog még olyasmit írni, amittől összebb kell majd húzózkodniok az uraknak az arriváltak keskeny lócáján, hogy helyet adjanak a jövővénynek... Mátyás Erzi, a kosztümök bárnyában és csipkéiben is föllelten modern várdémont tulajdonuló olasz érettséggel fuvolázta és turbékolta végig, szinte azt mondanám, hogy egy mai hisztérikát játszott, nem feledtetve azonban a keresztiskorbéli Messzalindácskát sem. Kürty jó, töltöttkáposztáizú nagyur volt, busa II. Rákóczi Ferenc fejével és bajuszával (Csörtos „Üstödi”-je óta divatos ez a maszk), Abonyi nyekereg, mint a zsirozatlan szekér. Vidéken jelentéktelen és naiv Timár „Ritter”-je, nem is beszélve a tehetséges Hosszu Zoltán bepityyázott kántortanítóizú bolondjáról, akinek egy-két őszinte hangjára más alkalomból inkább emlékezünk. Csak Fáy Szeréna nemes nagyasszonya csillogott az áttalában eltulzott kothurnusstilusban és gyöngédségből megemlíthetjük Aghy Erzi nevét is. Tétova, üres, semmitmondó előadás, itt az ideje, hogy a Kamaraszínházat is bezárják...

— Is?

— Igen. Szánalom nézni, hogy némelyek milyen kinosan vegetálnak hétről-hétre, napról-napra; hiába na: tulprodukció van színházakban és színészekben egyaránt! A belügyminiszter be kéne hogy zárja az összes színiskolákat az Akadémia kivételével és oda is egy meg kéne nehezíteni a főlvételt, hogy igazán csak az arra leghivatottabbak kerülhessenek be. Kár azért a sok kisiklott egzisztenciáért, akiket a különböző magán- és félhivatalos színiskolák évről-évre az utcára ontanak. Bár, ha megkérdeznének, hogy milyen

Divat, divat, divat, divat

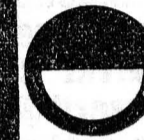
óra, ékszer, óra, ékszer

karácsony, karácsony, karácsony

óra, ékszer, óra, ékszer

divatos ajándék, örökös ajándék

óra, ékszer, óra, ékszer

pályára küldjem őket, — alig tudnék becsületesen felenni.

— Na látja...

— Menjünk tovább. Teréz körüti Szinpad. Új műsor a vöröshajú Dela Lipinskájával, Orosz, francia, német és zsidó sanzonok. Vörös sörény, nagy, beszédes szemek, briliáns előadókészség s a régi kedves, kifejező, vékony kis hangoeska... (Es a szokott kíséreműsor: viccek, aktualitások, történetecskék, kis és még kisebb darabokba földolgozva. A Sajó-Hacsok-tréfa ezuttal is egyes.) Együtt ujjat a vidám kis területről alig mondhatok.

— Na de más területről talán?

— Félve kezdem... Szóval azt mondja az egyik arisztokrata a másiknak: „Kéchelek szépen, hiába, mégis csak kitünő ember az a Vészi...” „Vészi... Vészi...” — gondolkodik a másik — „mond csak kéchelek, nem a mohácsi Vésziék közül való?...” Most pedig, mielőtt még a határozást befejeznék, néhány szót a színházak nagy karácsonyi és szilveszteri készüldéséről. A Vigszínház jövő szerdán mutatja be a Pierre Veber-darabot, amelyet egy éve játszanak Párisban megszakítás nélkül, a „Les dessous”-t, (magyar címe még nincs s Stella Adorján legjobb fordítása), olyan vigjátéki szereposztásban, amely valóban párját ritkítja. Csörtos, Törzs, Rajnay, Gárdonyi, Petti játszó a férfi főszerepeket, a nőit, egy ügyvédnőt, alás fiatal férjétől az összes klienseit elhalássza: Tilkos Ilona. Két másik kitünő női szerepet Makky Margit és Sulyok Mária játszanak. A Nemzeti Színház ünnepi ajándékát, a „Peer Gynt”-t reprizét kedden, 22-én nyújtja át. A Király a „Hawai rózsájá”-ra, a Belvárosi a Molnár-premierre s új műsort ad szombatra az Andrásy-úti Színház is. Herz, was willst du noch mehr?

— Geld. Amivel a sok jóhoz jegyet válthatunk.

* A Magyar Színház új tagja. A Magyar Színház a „Csókprofesszor” egyik szubrettszerepére szerződött Mezei Máriát. Mezei Mária — Mimy Princ-cel azonos, akinek ez a családi neve s aki új, illetve régi nevével kezdi újra a Magyar Színházban színpadi karrierjét.

* A „Színházi Élet” 380 oldalas karácsonyi aranyalbumának ára csak 1 pengő 20 fillér. Kapható mindenütt és a „Színházi Élet” boltjában, Erzsébet körút 7.

ÚJ SZÍNHÁZ: BOLDGOK HÁZA

Premier csütörtökön, december 17-én

Irta:

Bukovinsky Péter

Játsszák:

Orsolya Erzsé, Gellért Lajos, Toronyi Imre, Boray, Dávid

Rendezte:

Vajda Pál

Szombaton premier az Andrásy-úti Színházban

Az új műsor keretében színrekerül:

AZ IGAZI ASSZONY

Vigjáték 3 képből. Irta Vaszary János

Főszereplők:

Lázár Mária, Somlay Arthur

Színházi élet

380 oldalas karácsonyi aranyalbuma

ára csak **1 pengő 20 fillér**

KALMAN JENO regénye: **Éz a kútba eladó**

10 pengő értékű Szilvény

DRABONELLÉKLET: **TOROCKÓ MERYASSZONY**

Érdemes Művek TEJES KS REGENEI

10 pengő értékű Szilvény

1.20

VASÁRNAPI SPORT

3:2 arányban, tragikus balszerencsével az utolsó percben veszített Torinóban az olaszok ellen a hősiiesen küzdő magyar válogatott

2:2 állás után a bíró indokolatlanul meghosszabbította a játékidőt és az olaszok győztes gólia a II. féldő 47. percében esett. — Az I. féldő 1:0 volt az olaszok javára, majd a szünet után 2:0-ról Auer két góljával 2:2-re kiegyenlítettünk. — A remek olasz csapat nagyobb győzelmét Dudás és Kocsis nagyszerű játéka akadályozta meg. — Csak amikor Auer és Kalmár helyet cseréltek, jutott komolyan szóhoz a magyar csatársor. — Libonatti, Orsi és Cesarini szerezték az olasz gólokat. — Ujvári, Takács II. és Ticska voltak a magyar válogatott gyöngéi. — Mindenki a svájci Mercet bírónak tulajdonítja a magyarok vereségét. — 41.000 néző volt az Európa Kupa-mérkőzésen

Nehéz szívvel küldtük el fiainkat Torinoba, abba az olasz városba, ahol Kossuth Lajos örök álomra hunyta gyönyörű hék szeméit, az olaszok elleni Európa Kupa-mérkőzésre, mert bizony minden jel arra mutatott, hogy az olaszok fognak győzni. Ennek ellenére is bíztunk a magyar csapat hagyományos lelkesedésében és titokban reméltünk. A telefon vereséget jelentett és beszámolt arról, hogy ismét — mint már annyiszor — a balszerencse és a rossz bíró okozta, hogy kikaptunk. A magyar válogatott hősiiesen küzdött és lovagias ellenfele volt az olaszoknak. A torinói stadionban 41.000 fanatikus olasz néző előtt majdnem sikerült elődöntőt kiharcolni. „Majdnem” — ez a szó szerepel leggyakrabban a futballmeccsekről szóló tudósításokban. Most is így volt. Amikor össze-szoruló ökökkel gondolunk a bíróra, kell, hogy minden szeretetünkkel fogadjuk majd a vereség ellenére is a hazatérő magyar csapatot.

De adjuk át a szót torinói tudósítóknak:

Torino, december 13.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Olaszországban eddig még nem tapasztalt érdeklődéssel várta a sportközönség a torinói összecsapást, amelyre már napokkal előre elkelt valamennyi jegy. A pályán 41.000 néző foglalhat helyet, de már órával a mérkőzés kezdete előtt az utolsó talpalatnyi föld is el volt foglalva és ennek ellenére ezrek ment azoknak a száma, akik még mindig be akartak jutni a pályára. Erős rendőri készség biztosította a mérkőzés sima lefolyását és úgy a pályán, mint a pálya körül

nem egy izben rendőri beavatkozással lehetett csak a rendet helyreállítani.

Miután híre járt annak, hogy a jegyüzérek mellett hamis jegyárusok tömege is ellepte a pálya környékét, detektívek vegyültek el a tömegben és sikerült is egy csomó hamisjegy-árut lefogni. A mérkőzés iránti érdeklődés nagyságára jellemző, hogy nemcsak Torino környékéről, de Olaszország minden tájáról különvonatok szállították a nézőket Torinóba a meccs napján.

A nézőseregben a hatóságok is nagy számban képviseltették magukat. Megjelent a mérkőzésen Pisteia hercegnő, Bergamo hercege, továbbá Terucci vezérezredes, a torinói milícia főparancsnoka. De ott volt nemcsak Torino, de Olaszország társadalmi, politikai és sportéletének igen sok kitűnősége is.

A Magyar Labdarúgó Szövetség részéről dr. Rosenberg Emil alelnök, Minder Sándor, továbbá dr. Fodor Henrik, a PLASZ főtitkára volt jelen.

A magyar csapatra vereséggel végződő mérkőzés eredményének kialakulásánál nagy szerepe volt annak, hogy a mindvégig kimondottan rosszakaratúan biráskodó Mercet a játékidő teljesen szabálytalan meghosszabbításával alkalmat adott az olasz csapatnak arra, hogy a győzelmet jelentő gólt megszerezze.

Dudás és Kocsis a meccs magyar hősei

Az első féldőben az olasz csapat sokkal jobb volt a magyar együttesnél, a magyar csatársor és a halvesor még az első féldő 25. percében is elemi futballt játszott.

Csak Dudás és Kocsis háttvédek páratlan munkájának volt köszönhető, hogy a játékidő ezen részében a csodálatosan játszó olasz csatársor több gólt nem ért el.

A talaj egyáltalában nem kedvezett a magyar csapatnak, a játékosok állandóan csuszta a fagytól fölengedett füves, csuszós talajon, míg az olasz játékosok erre fölkészülve, cipőiket alkalmassá tették a csuszós talajhoz. Az első féldő végén a magyar halvesor is magára talált, a magyar csatársor azonban a Kalmár—Auer helycsere után sem tudott eredményt mutatni.

A második féldőben mintha kieserített volna a magyar csapatot,

a csatársor szebnél szebb akciókat készített elő, fejezett be és igen nagy munkát adott az olasz védelemnek. A védelem is kifogástalan volt, kivéve Ujvárit, aki Orsi szabadrugását védhette volna s hibázott a meghosszabbított játékidő 47. percében is, amikor a döntő gól esett.

A magyar csapatnak két legjobb embere Dudás és Kocsis volt.

A halvesorban Borsányi talált először magára, a második féldőben azonban már Sárosi és Lázár is jól játszott. Lázár az utolsó pillanatban hibázott, amikor abban a hitben, hogy a bíró lefújja a mérkőzést, reménytelennek látva labdával elégedte az olasz jobbszélső Constantinót, aki lehetetlen szögből lövéshez jutott. A csatársorban jó volt Hirzer, a csere után Auer és Kalmár. Takács II., mint minden alkalommal, amikor a válogatottban játszik, féltéken, gyáván szerepelt. Közélsorukba egyáltalában nem bocsátkozott és föltűnően óvatosan, magát kimélve játszott.

Az első féldőben sokkal jobbak az olaszok

A pályára kivonuló csapatokat nagy ovációval ünnepelte a közönség és különösen az olasz csapatot fogadta szünni nem akaró üdvriadal. Az olasz nézők mindegyike azzal a biztos ér-

Ticska kevés labdát kapott és azzal sem tudott eredményt elérni. A jobbszélső helye láthatóan szokatlan volt neki.

Az olasz Orsi csodálatosan játszott

Az olasz csapat legjobb része a csodálatosan játszó csatársor volt. Az olasz csatársor dicsegetése emeli ki elsősorban Dudás és Kocsis nagy teljesítményét, amellyel elejét vették annak, hogy a vereség nagyobb legyen. Az olasz csatársorban, úgy az egyéni, mint az összejátékban,

Orsi volt a legjobb,

aki tökéletesen megértette magát összekötőjével, Ferrarival. Az olasz csatársor jobboldala alig volt kevésbé veszélyes, mint a baloldal, itt Constantino és Cesarini szintén tökéletes játékokat mutatott. A halvesorban Pitto volt a legjobb, jó volt Ferraris is, Bertolini azonban már gyöngébb játékokat mutatott. A háttvédek közül Rosetta volt az ügyesebb, de Monseglio is jól tartotta a magyar csatársor gyöngébb részét, a jobbszárnyat. A kapuban ugy Combi, majd sérülése után Scavi is kitűnően megállták helyüket; a kapott gólokat nem védhették.

Harmadik helyen állunk az Európa Kupában

Az Európa Kupa állása az első fordulóból lejátszott tíz és a második fordulóban lejátszott magyar—osztrák mérkőzés után a következő:

1. Ausztria	—	5	2	2	1	13:6	6	(4)
2. Olaszország	—	4	2	2	—	8:6	6	(2)
3. Magyarország	—	5	1	3	1	13:10	5	(5)
4. Csehszlovákia	—	4	1	2	1	13:10	4	(4)
5. Svájc	—	4	—	1	3	7:22	1	(7)

zéssel ment a mérkőzésre, hogy azt csak a honi csapat nyerheti meg. S ez a remény valóra is vált — bár csak az utolsó percben. De ennek a reménynek meg is volt az alapja. Amikor Kossuth Lajos városában szembeállott egymással az olasz és magyar válogatott, bizonyára minden olasz és magyar sportbarát — legalább lélekben — itt volt a torinói pályán, ahol ez alkalommal igazán egyenlőtlen küzdelmet vívott egymással a két együttes. Az olaszokat a saját közönségük, a negyvenegyszer főnyi tömeg lelkes buzdítása hajszolta folyton megújuló támadásokra a magyar kapu ellen s harci készségük maximumának kifejtésére ösztökélte őket az is, hogy az olasz rádió révén millió és millió honfitársuk követte minden lépésüket lelki szemével a speaker bemondása nyomán. Ezzel szemben a magyar tizenegyet mint egy parányi kis sziget állott a végtelen olasz tenger közepén s

a magyar játékosokat még az a tudat sem hátoríthatta, hogy a magyar rádió kereszttel velük együtt érez, drukkol, szorong az ő közönségük, a magyar futball nagy tábor.

Kifutás után a magyar csapat a 9 méteres körben helyezkedett el, szemben a tribünnel

Potom pénzért csak selejtes árut kapni!

Legelőszőbb és legmegbízhatóbb az első kéz. — Zongorát a gyárosnál vásároljon! — Magyarország legnagyobb zongoragyára a

MUSICA

VII, ERZSÉBET-KÖRUT 43. (ROYAL.)

Telefon: J. 45—0—63 és J. 32—9—91. Bérlés, Csere, Kécsészés. Javítás. Hosszú részlethitel, fölár nélkül!

FIGYELJE MEG ALANTLI ÁRAIMAT AMELYEKET

ÉN SZÁNTAM ÖNNEK

KARACSONYI AJÁNDÉKUL

la divatkalap P 10.—
Nyelzőrkalap P 16.—
Házikabát P 18.—
Crépe salin sál P 9.—
Selyem nyakkendő P 3.50
la angol flanel sporting P 8.50

KOZMA LAJOS

SPECIÁLIS KALAP- ÉS URI DIVAT
KÁROLY KIRÁLY-UT 3, A SARKON

drágakövet és szalogjegyet, régiségeket legmagasabb áron vesszünk át.
Aranyat Varjas Pál Károly-körut 15

Pöstyéni Gamma Compress

eredeti pöstyéni izsaporogatás.

**HÁZIKURA CÉLJÁIRA, RHEUMA,
ISCHIAS STB. ELLEN.**

Rendkívül gazdaságos, miután 50-szor alkalmazható. Kérdezze meg orvosát. Kapható gyógyszerárakban, felvilágosítás, főlíratok: Pöstyén fürdőiroda, Budapest, IV., Karoly-körút 3/a, II. em. 8. Telefon: József 455-92.

és kárfölemeléssel üdvözölte a mérkőzés közönségét, amely különösen *Hirzert* éltette. A két csapat *Mercet* svájci bíró sipjelzésére, délután 3/3 óra előtt az alábbi összeállításban vonult föl:

Hirzer és *Rosetta*, a két csapatkapitány, sietett közönségre és megcsókolták egymást. A választásnál *Hirzernek* kedvezett a szerencse, aki a nappal háiban levő pályarészt választotta. 2 óra 40 percek *Libonatti* passzával kezdődött a mérkőzés. Takács II. azonban leszerelte az olaszt és labdájával Tieska száguldott lefelé: *beadását Takács II. kapu fölé lötte*, majd a *Takács-Tieska-Auer-Hirzer* kombinációból az utóbbi szép lövését Combi fogta. Sokatig érő kezdte után a következő percben

Kocsis elcsuszott, a labda *Constantinohoz* került, aki *Orsihoz* passzolt, a veszélyes balszélső lövése a 2. percben kapufáról pattant vissza.

A 3. percben *Constantino* beadásából *Libonatti* fejese került kapu mellé. A magyar védelem ekkor még bizonytalanul dolgozott, a fűdözetek ide-oda csuszáltak. A 4. percben *Tieska* beadását fészalták az olasz hátvédnek. Az 5. percben *Orsi* beadása rossz volt, majd *Kalmár* tört ki, később ismét *Orsi* veszélyeztetett. A 6. percben *Tieska* szép lövését Combi fogta. A 7. percben *Lázár* tacsót dobott, a labdával *Hirzer* rohant le, a beadást *Kalmár* fejelte kapura, Combi azonban helyén volt.

A 8. percben *Ferrari* lábáról *Ujvári* kétízben is bravurosán szedte le a labdát.

A 9. percben szabadrugás volt a magyar csapat ellen, amelyből a labda a kapu mellé került. A 12. percben *Constantino* ismét elszaladt a magyar védőjátékosoktól, beadását *Ujvári* szépen lehozta. A 13. percben *Kalmár* hosszú lövése került kapu mellé. A játék igen változatos volt, az olasz csatársor azonban erőteljesebben dolgozott. Az olasz csatárok akcióját a nagy formában levő *Dudás* és *Kocsis* akadályozta meg. A 18. percben *Auer* rugott labda mellé kedvező helyzetben. A 19. percben *Borsányi* és *Ferrari* összecsapott, az utóbbinak szemhéja föl is repedt. A 20. percben *Hirzert* jó helyzetben az olasz védőjátékosok elnyomták. A 23. percben nagy kavardás volt a magyar kapu előtt:

Orsi beadását *Kocsis* a hatoson álló *Libonatti* elé fejelte, aki az olaszok vezető gólját lötte (1:0).

A közönség a gólt frenetikus tapsal üdvözölte. *Ujvári* a gólt nem védhette. Dr. *Miridassy Lajos* szövetségi kapitány intézkedésére a föllállásnál

Auer és *Kalmár* helyet cseréltek.

A 24. percben *Kocsis*ről kornerre pattant a labda, amely eredménytelen maradt. A 27. percben veszélyes helyzet volt az olasz kapu előtt: *Takács-Kalmár*-akcióból az utóbbi lövése centiméterekkel került el a kapu. A 28. percben *Constantino* ivelt beadását *Ujvári* biztosan fogta. A 33. percben az egész olasz csatársor a magyar kapu előtt tanyázott, de az ostrom eredmény nélkül végződött.

A 34. percben 8 méterre a kaputól *Auert* *Monseglio* fölvágta, a bíró azonban nem ítél 11-est!

A 35. percben *Kalmár-Takács*-akcióból utóbbi lövése közvetlen kapufa mellett süvített el. A 36. percben *Orsi* *Ferrari*ssal játszott össze, a beadás *Cesarini*hoz került, aki kapu fölé lött. Az olaszok a legtöbb labdát a rendkívül veszélyes *Orsira* játszották. A 38. percben a gólvonalon *Kocsis* arcába kapott egy lövést, a visszapattanó labdát *Cesarini* kapuba lötte, de a bíró a gólt ofsajd miatt nem ítélte meg. A 41. percben a *Libonatti-Orsi*-akciót *Dudás* közbelépésével akadályozta meg. A 42. percben *Orsi* kornerét *Ujvári* szépen védte. A 43. percben *Hirzer* bombalövését Combi fogta. A 44. percben *Ferrari* kiszökött, lövését azonban *Ujvári* biztos stílusban védte. *Sárosi* és *Lázár* a játékidő ebből a periódusában többször hibáztak, *Constantino* néhány veszélyes támadást vezetett, *Kocsis* azonban helyén volt.

Féldőben

A szünet alatt élénken tárgyalták az esélyeket. A közönségben általános volt az a nézet, hogy a győzelmet nem lehet elvitatni már a honi csapattól és a győzelem arányát két-három gólnak, sőt az optimisták még nagyobb jósolták. Az olasz öltözében vidám hangulat uralkodott. *Libanetti* úgy társai, mint *Pozze* olasz szövetségi kapitány melegen ünnepelték és a csapatot az olasz szövetség funkcionáriusai a második féldőben is a támadások folytatására buzdították.

A magyar csapatot a kapott egy gól nem hangolta le. Az volt a vélemény, hogy a védelem jól állja helyét, csupán a támadásnak kellene elevenebbnek, áttörőbbnek lenni. A magyar csapat és kísérei bizakodtak abban, hogy a mérkőzést eldöntetlenül sikerül még tenni.

0:1-től 2:2-ig

Kezdésnél a labda rossznak bizonyult, úgy, hogy ki kellett cserélni. A bíró sipjelére *Auer* indította el a labdát, *Pitto* azonban közbelépett és róla tacsra

pattant a labda. A 2. percben *Orsi* lefutott, beadását *Libonatti* három méterről a kapu fölé vágta. Nagy gólhelyzet volt. A 3. percben *Dudás* szabadrugását *Takács* *Auer*hez továbbította, aki nagy erővel fordulásból a kapura lötte a labdát, ugyanebben a pillanatban Combi ösztönszerűen belevetette magát a lövésbe. A közönség tombolva ünnepelte Combi bravuros védését, a kapusnak azonban az erős lövéstől néhány pillanatra elállt a lélegzete, úgy, hogy masszírozni kellett. *Lázár* *Hirzernek* továbbított, akinek beadását *Auer* kapta. *Auer* összecsapott *Rosettával*, a két játékos egymásba fogódzva hempergett a földön, amit a bíró figyelemre sem méltatott. A 9. percben esett a kiegyenlítő gól. A halvesorból előre-adott labdával

Hirzer lefutott, szép beadását *Kalmár* fejével *Auer*hoz továbbította, aki a jobblábra kapott labdát egy mozdulattal áttette a ballábra s védhetetlenül a hálóba helyezte (1:1).

A magyar csapat azonban nem sokáig örülhetett a kiegyenlítő gólnak, mert két perc múlva az olaszok ismét megszerezték a vezetést. A közepen ment előre az olasz támadás, *Libonatti* *Sárosi* és *Kocsis* között kiszökött, amire *Kocsis* néhány méterrel a 16-oson kívül elgáncsolta az olasz centert.

A szabadrugást *Orsi* lötte, akinek bombája a védőfalaként föllálló magyar játékosok között is utat talált a kapuba. *Ujvári* későn nyult a labda után, amelyet még csak beljebb segített a kapu sarkába (2:1).

A közönség lelkesen biztatta csapatát, a magyar játékosok azonban jobban belefelekedtek a küzdelembe és szép játékkal lepték meg ellenfelüket. A 15. percben szép *Takács-Hirzer*-összjátékkal nyomult előre a magyar csatársor, *Rosetta* azonban fölszabadított. A labda *Sárosi*hoz került, aki *Auer*hez továbbította, tőle a labdát elvették, az ellenfélől azonban *Tieska* elé perdült a labda.

Tieska talppal *Takács* elé helyezte a labdát, aki a körülfogott, de jó lövőhelyzetben levő *Auer*hez továbbította. *Auer* körülbelül 12 méternyire a kaputól a sok olasz láb között még egy driblilit csinált s védhetetlenül a kapu sarkába lötte a labdát (2:2).

Az egész arénára pillanatnyi esőndült. Az előbb még ordító olaszoknak elhalt a hangjuk. Annál lelkesebben éljenzt az azonban a magyarok maroknyi csapata. A következő percben azonban már orkászzerű buzditással sietett az olasz közönség a játékosok segítségére. Úzte-hajtotta őket előre s az olasz csapat ismét magára talált. Változó játék folyt, amelyben azonban ezúttal is az olaszok voltak a támadó fél. A magyar együttes, megelégedve az eldöntetlennel, most már inkább csak a védelemre fektette a fősúlyt. Csaknem az egész csapat visszavonult s talán ez volt a szerencsétlenség. A kiegyenlítő gólnál nagy kavardás támadt az olasz kapu előtt s Combi a vállán rugástól megsérült. *Pozze*, az olasz szövetségi kapitány.

a sérült Combi helyére *Sclavit* állította be a kapuba.

Működésbe lép a bíró

A 18. percben megint *Orsi* veszélyeztetett. Az olasz balszélső faultolta *Dudást*, a bíró mégis a magyar kapu ellen rugatott szabadrugást, amely azonban eredménytelen maradt. *Kocsis* egyszerűen játszott, az olasz jobbszárny támadásait sorra szerelte. Az olasz csapat most inkább *Orsira* játszott s *Dudás* nem miudig tudta fogni a kitinó balszélsőt, aki boszorkányos ügyességgel sokszor három magyar védőjátékost is lerázott magáról. A 23. perc után egyideig igen nehéz helyzetek adódtak a magyar kapu előtt, a magyar védelem azonban önföláldozóan mentett.

A 30. percben *Tieska* korneret harcolt ki, a labdát szépen ivelt küldte közönségre, *Kalmár* feje gyönyörűen magaslott ki a tömegből és a labda alig került el a kapu sarkát. Az olaszok ellentámadását ismét *Orsi* vezette, de hátrafelé beadott labdáját *Ferrari* messzi kapu fölé lötte. A 32. percben *Libonatti* messziről küldött

20 ÓR

a világ legelső katonája! Diana sósborszesz a világ legnépszerűbb háziszere! Évente kb. 6 millió palackot fogyasztanak belőle a földkerekségen! Önnek is kell használnia!

lövését *Ujvári* a kapu mellett fogta, a bíró azonban azon a címen, hogy *Ujvári* a vonalon kívül elejtette a labdát, korneret ítél Magyarország ellen. Az ötödik olasz korner *Constantino* kapu mögé rugta. *Cesarini* a 16-oson faultolt, de a bíró a magyar kapu ellen rugatott szabadrugást! *Pitto* lövését *Sárosi* ki-fejelte. A következő percben *Borsányi* előre-adásával lendült támadásba a magyar csatársor. *Monseglio* *Auert* szerelte és amikor a labda már a magyar térfélen volt, megrugta és megütötte a magyar centert. *Auer* hiába reklamált a bírónál.

A 41. percben *Dudás* hatalmas fölszabadító rugása *Takács*hoz került, aki *Auer*hez passzolt, a centert azonban elnyomták. Újból *Orsi* támadása jelentett veszélyt a magyar kapura. *Sárosi* azonban még idejében szerelt. A 42. percben *Takács* szép labdát kapott *Sárositól*, de biztos helyzetben rontott.

Már mindenki a mérkőzés végét várta.

a 45. perc már el is mulott, a bíró azonban egészen érthetetlenül meghosszabbította a játékot, noha a II. féldőben egyetlenegyszer sem szünetelt félpercnél tovább a játék és így a meghosszabbításra semmi ok nem volt.

Már a 46. perc is elmúlt, amikor *Orsi* a fején akaró *Borsányi* alá fektött, úgy, hogy *Borsányi* a földre esett.

A bíró érthetetlenül a magyar csapat ellen ítél szabadrugást.

A labda *Cesarini*hez került, aki a jobbszélen futott a magyar kapu felé. *Lázár* a mérkőzés végét jelző füttyöt várva, leállott, míg *Cesarini* beadásnak szánt lövése a kapu sorka felé tartott.

Az ugráló labdára *Ujvári* rávetette magát, a labda azonban a síkos talajon falsot kapott és a vetődő *Ujvári* fölött az oldallecet érintve a hálóba jutott (3:2).

KARÁCSONYRA
LEGJOBB, LEGCÉLSZERŐBB,
LEGOCSÓBB AJÁNDÉK A

TUNGSRAM
BÁRIUMCSŐ

Hócipő 9⁵⁰/₋₁₀

Sport-, gyapju kötöttáru, karácsonyi játékvásár!

Kertész és Weszely
IV. Váci-utca 9

Az utolsó perc az olaszok diadalordításai között telt el. Takács és Kalmár s velük együtt az egész magyar csapat vehemens támadásba kezdett, de az egy perc letelt s a magyar csapat 3:2 arányú vereséggel hagyta el a pályát.

Az olasz közönség áttörte a korlátokat s a pályára rohant. Cesarinót, majd a csapat többi játékosát és Pozzo szövetségi kapitányt vállukon vitték ki a pályáról s a szünni nem akaró éljenzést visszahangozta a pályán kívül álló több ezer főnyi tömeg. A közönség azonban lelkesen megéljenzette a magyar csapatot is, amelynek játéka nagy tetszést aratott.

A magyarok öltözőjében rossz volt a hangulat. Sok kifakadás hangzott el Mercet bíróján, aki a mérkőzés egész ideje alatt a magyarok iránti ellenszenvéről tett tanúságot. Annál nagyobb volt az öröm az olaszok öltözőjében, de itt is inkább a szerencsét emlegették. Amikor a magyar csapat elhagyta a pályát s autója a tömeg közé került, ismételt lelkes ünneplésben volt része. A mérkőzés után a két csapat s vezetőik a *Majestic*-szállóban ünnepi vacsorára ültek össze, amelynek során átadták kölcsönösen az ajándékot s lelkesen ünnepelték a magyar-olasz barátságot.

Máriássy szövetségi kapitány: — A bíróját az oka...

Dr. Mariássy szövetségi kapitány nyilatkozott *A Reggel*-nek a magyar csapat játékáról és többek közt ezeket mondta:

— Az első 20 perc lezárásával meg voltam elégedve a magyar csapattal, különösen azért, hogy Kalmárral és Auerrrel helyet cseréltem. Nagyon meg voltam elégedve a két háttérrel és a half-sorral a második félidőben, a csatársorban Auerrrel és Kalmárral. Hirzer kevés labdát kapott és igen jól megjátszotta őket.

A vereséget egyedül annak tulajdonítom, hogy a magyar szövetség igen lagymatag, külföldi politikát folytat és ennek tulajdonítható, hogy egy bíróját az egész mérkőzés folyamán annyira nyomni merjen egy csapatot. A vereséget Mercetnek tulajdonítom,

de Ujváry is hibás, mert védenie kellett volna a szabadrugásból kapott gólt és azt is, amelyik a meghosszabbítás ideje alatt csett.

Eldöntetlenül végződött a II. profiligaz szegedi derbyje

(*A Reggel tudósítójától.*) A második liga két veretlen csapata, a *Soroksár* és a *Szeged FC*, vasárnap Szegeden játszotta le nagy érdeklődéssel kísért mérkőzését, amely azonban a szegedi csatársor gólképtelensége miatt 1:1 arányban döntetlenül végződött és így a Soroksár egy pont előnyét megőrizve, mint a tabella vezető csapata tér téli pihenőre.

Eredmények:

Szeged: *Soroksár*—*Szeged FC* 1:1 (1:1), 2500 néző. Bíró: Iváncsics. Soroksár már az első percben Kúzdényi halosszekótól révén érte el a vezető gólt, amit a szegediek, állandó fölényük ellenére, csak a 34. percben, a Kispesti szerződött Lukács révén tudtak egalizálni. Szünet után Szeged döntő fölénybe kerül, de annyira gólképtelen, hogy *Harmat* a 11-es t is a kapufának rugta.

Bak TK—*Vac FC* 2:1 (1:0).
Turul—*Terézváros* 5:1 (3:1).
Maglód—*Megyer* 4:3 (3:2).

A BSZKRT került az amatőr bajnokság élére. Két mérkőzés kivételével az I. osztályú amatőr bajnokság őszi fordulóját is lejátszották. Az utolsó forduló eseménye, hogy a BSZKRT, a BEAC ellen kiharcolt győzelmével, az országos bajnok Török-évé megelőzve, a tabella élére került. A BSE—Postás-derby a Postások 1:0-as győzelmével végződött, de az FTC is csak a legminimálisabb gólkülönbséggel tudott örök riválisára, az MTK-ra ráverni. Eredmények: BSZKRT—BEAC 3:0 (0:0), Postás—BSE 1:0 (0:0), FTC—MTK 2:1 (1:1), MÁVAG—*Ferencvárosi Vasutas* 3:2 (0:0).

Hűtőkarók minden méretben
Autó-kályhák
Hőhántók
Fagymentesítő folyadék
legolcsóbban

Nagy Józsefnél
VI. Andrássy-ut 34. szám alatt
Telefon: 221-97, 285-63

Firenzében 5:2 gólaránnyal fényes győzelmet aratott a Bocskai

Firenze, december 13.

(*A Reggel tudósítójától.*) A magyar profi-csapatok közül elsőnek a debreceni Bocskai vett vándorbotot a kezébe, hogy karácsonyi turáján a téli hónapokra való létminimumot megkeresse.

Nos, a Bocskai startja a lehető legfényesebben sikerült, amennyiben az olasz bajnokság negyedik helyezettjét, a *Fiorentinát*, 2:0 félidő után, 5:2 fölényes gólaránnyal verte, annak ellenére, hogy egy mérkőzés közben történt tragikus incidens alaposan lelohasztotta a debreceniek harci kedvét. A küzdelem hevében ugyanis

Stanzl, a Vasastól kölcsönként balszélső a lábát törte.

A szerencsétlenül járt csatárt kórházba szállították, Stanzl posztjára pedig Opatá állt be. *A Bocskai legjobb csatárpárosa a csatársor volt*, amely remek játékot produkált. Különösen *Teleki* volt elemében, aki négy gólt lőtt, míg az ötödiket *Opatá* juttatta rendeltetési helyére.

Küzdelem a Magyar Kupáért

Ferencváros—Kispest 2:0 (2:0)

Üllői-uti pálya. — 600 néző. — Bíró: Kohányi

(*A Reggel tudósítójától.*) A nagy tartalékkal starthoz álló Ferencváros biztos és megérdemelt győzelmet aratott a lelkesedésen kívül más jó tulajdonságokkal nem rendelkező kispestiek ellen.

Ferencváros-támadásokkal indul a mérkőzés, de Táncoz szép lefutás után a kapu mellé lö. Berkessy erős lövését Dénes kiejti. Rozgonyi azonban még idejében fölszabadít. Három ferencvárosi kórner után végre a 23. percben eredményre vezet a zöld-fehérek nagy fölénye.

Kohut góiba tartó lövését Szedlacek beplasztorozza (1:0).

A Fradi fölénye tovább tart, de csak eredménytelen kórner ér el. A 25. percben Toldi lövését Dénes kiejti,

a befutó Szedlacek pedig bevágja a második, egyben utolsó gólt.

A kispestiek csak szórványosan támadnak, de egészen veszélytelenül. Szedlacek remek lövését Dénes szépen védi. Amel gyatrán kórner hibáz, amely eredménytelen. Toldi kerül nagy helyzetbe, de lövése a kapufát találja el. Steiner rossz sarókrugásával fejeződik be a félidő.

A második félidő legnagyobb része unalmas csapkodással telik el. A Ferencváros vezet ugyan néhány szép támadást, de a kispesti védelem pompásan működik. A 7. percben Berkessy erős lövését Dénes elvetéssel védi, majd Toldi forduláshoz bombalövést továbbít a kapu fölé. Eredménytelen kispesti sarókrugás után Lyka lö hajszálnyira a kapu mellé. Toldi összeütközik Dénessel, a labda Szedlacek elé perdul, aki elhamarkodva a helyzetet, az üres kapu mellé lö. Az összeütközés után Dénes fekvő marad, néhány perc után azonban talpra áll. A piros-feketék fölnyomulnak, de a csatársor túl lassu. Röviddel a befejezés után Táncoz kitünő helyzetből magasan a kapu fölé lö.

Pelle István nyerte a magyar-olasz tornászviadal egyéni versenyét

A csapatversenyben Olaszország győzött

(*A Reggel tudósítójától.*) Vasárnap délelőtt a zsufozásig megtelt Városi Színházban közel 2500 főnyi előkelő közönség előtt bonyolították le a II. magyar-olasz válogatott tornaviadalt, amelyen a csapatversenyt minimális pontkülönbséggel Olaszország, az egyéni versenyt pedig nagy fölénygel Pelle István, a kétszeres magyar világbajnok nyerte.

A zenekari nyitány, majd a magyar és az olasz himnusz után *Soós Géza*, a MOTESZ főtitkára üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében lovag Corbari, az olasz testnevelési főhatóság technikai vezérfő-ügyelője válaszolt. A versenyen az olasz és a magyar csapat tagjai először korlátot, majd nyújtót és lovon, végül pedig gyűrűhintán egy-egy szabadon választott gyakorlatot mutattak be.

Csapatversenyben: 1. Olaszország (374.9 ponttal).
2. Magyarország (374 ponttal).

Egyéni versenyben: 1. Pelle István (79.3 ponttal).
2. Neri (76.7 ponttal). 3. Lucchetti (76.5 ponttal).
4. Péter (75.7 ponttal). 5. Tognini (75.4 ponttal).
6. Lenz (74.6 ponttal). — Pelle korlátot 19.6, nyújtót 19.8, lovon 19.9, gyűrűhintán pedig maximális 20 pontot kapott. Neri egyetlen szeren sem tudta megelőzni a magyar világbajnokot.

Rozgonyi György nyerte az epébajnokságot. A BBTE Attila-utcai tornaacsarnokában vasárnap vívták le Magyarország 1931. évi epébajnokságot, amely dr. Rozgonyi György (Vén Fiuk VC) győzelmével végződött. A helyezések további sorrendje a következő: 2. Surányi (MAC). 3. Hatz (MAC). 4. Dunay (BBTE). A Maszlay—Bay-asszó közben *Maszlay* a jobbkarján 40 centiméter hosszú sérülést szenvedett.

Győzelemmel kezdődött a „Csikók” téli turája

Athén, december 13.

(*A Reggel tudósítójától.*) A téli turára indult magyar „Csikó” válogatott első állomása Athén volt, ahol Görögország válogatottaival kerültek szembe. A szokatlanul hideg időjárás ellenére is hatalmas közönség előtt játszották le a mérkőzést az athéni *Hatzopoulos* bírásokodása mellett.

A magyar csapat pompás játékokat produkált és győzött 4:2 (2:1) arányban a legerősebb összeállításban starthoz állt görög válogatott ellen.

Magyarország

birkózó válogatottjai 4:3 arányban győztek Bécsben Ausztria ellen

Bécs, december 13.

(*A Reggel tudósítójától.*) A Ronacher-színház színpadán ma délben rendezték az osztrák—magyar birkózóversenyt, amelyet a sorozatos lemondások által gyöngített magyar válogatott minimális 4:3 pontarányban nyert meg.

Légsúly: Az Imrik helyett szereplő Károlyi 16 perc után tuss-győzelmet aratott Buemberger ellen (1:0).
Pehelysúly: Tóth 16 perc után két vállra fektette Heinét (2:0).

Könnyűsúly: Grasl (Ausztria) pontozással győzött Bogár ellen (2:1).

Kisbőzsúly: Az osztrák Grylka pontozással győzött Próka ellen (2:2).

Nagybőzsúly: Maróti (Magyarország) pontgyőzelmet aratott Stiedl ellen (3:2).

Kisnehézsúly: Pető pontgyőzelmet aratott Oppolcer ellen (4:2).

Nehézsúly: Az osztrák Schöll pontozással győzött Adorján ellen (4:3).

Énekes Európabajnok veresége Budapestkölvívőbajnokságaiban

Légsúly: bajnok Kubinyi (NSC), 2. Szántó (FTC), 3. László (BTK).

Bantamsúly: bajnok Lovass (BTK), 2. Énekes (B Vasutas), 3. Benácz (BTK). Lovass erős küzdelemben pontozással győzte le a formájában hanyatlott Európabajnok Énekest.

Pehelysúly: bajnok Szabados (BTK), 2. Berkes (FTC), 3. Papp (BTK).

Könnyűsúly: bajnok Fogas (BTK), 2. Kondorossy (MAC), 3. Szenes (FTC).

Weltersúly: bajnok Csöngy (B Vasutas), 2. Kerekes (BTK), 3. Tokaji III. (BSE).

Középsúly: bajnok Szigeti (FTC), 2. Orsolyák (BTK), 3. Jeles (BTK).

Kisnehézsúly: bajnok Csizsár (BTK), 2. Rózsa (BTK), 3. Mihályi (BTK).

Nehézsúly: bajnok Körösi (NSC), 2. Kéri (BTK), 3. Gyórfi (MAV).

Kikapott Mednyánszky Mária világbajnok. Budapest asztali teniszbajnokságainak hátralevő döntőit vasárnap este bonyolították le, a verseny azonban, a kritikán aluli rendezés miatt, a késő éjjeli órákban is tart még. Eredmények: *Női egyes:* 1. Sipo Annus (BSE), 2. K. Mednyánszky Mária (MTK) 17:21, 21:9, 21:19. — *Férfi páros:* 1. Barna—Borgida (MTK), 2. Dávid (BSE)—Földi I. (DAC) 21:15, 21:17, 19:21, 14:21, 21:18.

LÓSPORT

Ügetőversenyek

I. futam: 1. Ellenkező (Feiser), 2. Marokko, 3. Sólyom. Im.: Ili, Feri O., Munkács, Fényes, Bufelető, Najád, Udine. Tot.: 10:45, 24, 28, 23; olasz 10:124.

II. futam: 1. Fuss (Jónás), 2. Szerető, 3. Enyém II. Im.: Jeles O. S., Epos II., Express. Tot.: 10:94, 28, 25; olasz 10:40.

III. futam: 1. Sámson (Feiser), 2. Éber B. Im.: Dárda, Dárius, Erika. Tot.: 10:36; olasz 10:36.

IV. futam: 1. Esély (Kovács I.), 2. Tündérléány II. 3. Suhanc B. Im.: Balaton, Vinkó, Zorica, Generális, Katinka, Eszter II. Tot.: 10:24, 17, 29, 28.

V. futam: 1. Libán (Kallinka), 2. Babona, 3. Alice. Im.: Hídalgó, Toprongyos, Nincs tovább, Elite, Karika, Norma, Obester. Tot.: 10:145, 26, 23, 21; olasz 10:53.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felélős kiadó: Róna Odön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.